

આ બુદ્ધમાં મદદ આપનાર સદ્ગૃહસ્થોની નામાવલી

૨૦૦] સાલડી સંઘ તરફથી—જ્ઞાનખાતાની ઉપજમાંથી

૨૦૦] શા. ડાહ્યાભાઈ સાંકળચંદ

મંગળપારેખનો ખાચો શાહપુર—અમદાવાદ

૨૦૦] શા. હરિભાઈ ઉગરચંદના સ્મરણાર્થે હા. નરેન્દ્રભાઈ.

લુણસાવાડો—અમદાવાદ

૧૫૦] શા. વીરચંદ પુંજમલ

તેમનાં માતૃશ્રીના સ્મરણાર્થે—વડા (યરા)

૧૫૦] શા. ઝવેરચંદ ઉગરચંદના પુત્ર ગૌતમચંદ તથા

ડાહ્યાભાઈના સ્મરણાર્થે હા. મણીલાલ. સાંજલપુર (મહેસાણા)

૧૦૦] સાધ્વી મંચમશ્રીજીના સ્મરણાર્થે તેમનાં શિષ્યા જયશ્રીજીના સદૃષ્ટેશ્વરી ૫૦] શેઠ હરભુવનભાઈ અમરચંદ ૫૦] શેઠ મૂળચંદ

જુલાખીદાસ ખંભાત

૧૦૦] શા. નેશિંગભાઈ ઉગરચંદ—લુણસાવાડો—અમદાવાદ

૧૦૧] શા. હરગોવિંદદાસ બ્રુમખરામના સ્મરણાર્થે

હા. શા. ભોળાભાઈ કંકુચંદ

સાલડી

૧૦૦] શા. નાયાલાલ બેચરાદાસ

મુંગઈ

૧૦૨] મુનિ સુમદ્રવિજયજીના સદૃષ્ટેશ્વરી

૫૧] શા. ચતુર મેઘજી ધામા ૫૧] શા. વર્ધમાન ઇચ્છાચંદ

આદરીયાણા

૬૦] વડેચા ચેલચંદ મગનચંદના સ્મરણાર્થે વડેચા નથુચંદ

મગનચંદના પ્રપૃત્તો તરફથી

સમી (રાધનપુર)

૫૧] શા. ડાહ્યાભાઈ પુંજમલ

અમદાવાદ

पानु-दीर्घी	अशुद्ध	शुद्ध
५० १२	निगडे:	निगडै:
५१ २०	मओ	मओ
५४ २	खुत्तौ	खुत्तो
५४ २	सहे	सहे
५५ १६	असद्	असकृद्
५६ ४	मानवाणा	मनवाणा
५७ ७	भाटे भाटे प्रमाद त्यागी	प्रमाद परलोक्ष साधवाने
		त्यागी सावधान था, के
		नेथो भरषु समये
५८ २१	आभी	आभी रही
६२ १७	फलाण	फलाणं
६३ ८	प्राणीने	प्राणीने धर्म
६३ २०	वयण	वयणं
६६ १४	त-	ता-
६७ ३	हरामू	हारमू
६८ १	ध्या-	ध्याना-
६८ ८	नाणांमि	नाणांमि
७१ ३	भूआण	भूआण
७१ १०	धुन	धुन
७५ १५	जळोव	जळोव
८० १०	मनुष्यादि	मनुष्यादिना
८२ १३	तदप	तदप
८४ ५	थातः	थातः
८५ १८	धुन	धुन
८८ १३	निविज	निविज
१०१ ११	धुन	धुन
१०२ ९	धुन	धुन

पानु-दीर्घी	अशुद्ध	शुद्ध
१०४ १७	प्रप्ति	प्राप्ति
१०६ २	वचिहलं	व विहलं
१०८ १६	मणं	मणे
११३ १२	राघनाऽ	राघना
११८ ११	धरीयां	धरीय
११८ १२	सवे	सवे
१३१ १४	जषुने	जषुने
१३५ २०	पापस्थानकेने	पाप-स्थानके
१३६ ८	आयारतुं	आ यारतुं
१३८ ४	शरीर	शरीर
१३८ ६	मिथ्यात्वदि	मिथ्यात्वादि
१३८ २	सम भावे	समभावे
१३८ १८	जन्तु स्याद्	जन्तु-स्याद्
१४१ १४	वशस्य	वंशस्य
१४२ ४	दायभा	दायर्भा
१४३ १४	प्राण्य नेछ	प्राण्यनेछ
१४३ २०	सुक्ति	सुक्त
१५३ १२	दरेदी	दरेदी
१५५ १५	प्राण्यभा	प्राण्यभा
१६१ २३	प्राण्यमे	प्राण्यमे
१६२ २४	ददी	दरी
१६६ १२	तो	तो
१६८ १२	त	त
१६९ ३	नमो	नमो
१६३ ६	पण्णत्तो	पण्णत्तो
२०० २	विधवाथी	विधवाथी

પ્રસ્તાવના

આ પુસ્તક વાંચકવર્ગના હાથમાં આવતાંની સાથે તેને હજતા ઠેટલાય પ્રશ્નો વિચારક જનતાના હૃદયમાં સ્ફુરી આવે તે ખાતર અને સામાન્ય જનતાને પણ સારું પુસ્તક મળ-
જમાં ઉતારવું સરજ, વ્યવહાર અને આત્મ હિતકર અને તે ખાતર ઠેટલુંક સ્વરૂપ વિચારી લેવું બહુ અગત્યનું છે. તેમાં મોટે ભાગે વિચારણા એજ હોય કે—

૧ આ પુસ્તક શું વસ્તુ છે ? ૨ આ પુસ્તક બહાર પાડવાની કેમ જરૂર પડી ? ૩ આલું વાતાવરણમાં કેટલું સ્વપરહિતકર છે ? ૪ સહાયક પ્રકાશક તેમજ વિશેષ હકીકત.

૧ આ પુસ્તકમાં પૃ. ૧ થી ૧૪ પ્રથમ સંસાર ઉપરથી કેમ જાદી મન-હકી બાંધ અને આત્મા આત્મિક સ્વરૂપને સમજે, તે માટે પૂર્વાચાર્યકૃત ૧૦૪ શ્લોક આપેલ છે જેના વર્ણનને સમજાવતી વિસ્તૃત પ્રસ્તાવના લુટી છપાયલી આજ પ્રકાશકની ભવેદાગ્યચતક નામની પુસ્તકામાંથી જોઈ લેવી.

બીજા વિભાગની પૃ. ૧૬ થી ૧૩૨ સુધીમાં શ્રી સોમ-સુવિવિરચિત શ્રી આરાધનાસૂત્ર પચત્રાના ૭૦ શ્લોક બાપાંતર સહિત તેમજ પુણ્યપ્રકાશનું સ્તવન, પ્રમાદપરિહારકુવલક વિગેરે આખી અંતિમ આરાધના સમજાવવામાં આવેલ છે.

ત્રીજા વિભાગમાં અધ્યાત્મકદષ્ટદુમમ શ્રી સંસારના મુખની સહિકતાનું જ્ઞાન કરાવવા સાથે સાચું આત્મસ્વરૂપ પામવાના રસ્તા અને આત્માનું સાચું ધ્યેય ખૂબ ખૂબ સમજાવવામાં આવ્યું છે.

ચોથા વિભાગમાં પાપપ્રતિષ્ઠાતસૂત્ર શુજરાતી સહિત આપવામાં આવેલ છે. તેમજ બોધવચનો આપી આત્મિક બોધ કરાવવા લક્ષ્ય દોર્યું છે.

૨ આ પુસ્તકની કેમ જરૂર પડી. તે માટે કેટલુંક વિવેચન ના નિવેદનના લેખક રા. બાબુભાઈએ સારું સમજાવ્યું છે. અને માનવજીવનની અપૂર્વ છાયા આપી છે.

૩ આજની વિકટ પરિસ્થિતિમાં અને ચાલુ જમાનાની હવામાં ઉઠતી માણસો આત્મિક જ્ઞાન શુભાવવા માંડ્યા છે. તેઓને જુદાં જુદાં દૃષ્ટાન્તો આપી તેમજ જીવનના કદેક પ્રસંગોનું જુદી જુદી રીતે જ્ઞાન કરાવી ચાલુ જમાનાને અનુસરી ખૂબ પ્રીટકારવામાં આવ્યું છે.

૪ ૫૦ પૃષ્ઠ પરમોપકારી પ્રાતઃસ્મરણીય પૂજ્યપાદ આચાર્ય મહારાજશ્રીનું આ પુસ્તકનો સારો વિષય એક અંગ બની ગયું છે તેમજ ૧૦ પ્રાણોની સાથે આ વજ્રાઈ ગમેલું દોવાથી આત્મજાગૃતિ તરફ ખૂબ હુંદર ઉપદેશ આપતા આવ્યા છે તેમના અપૂર્વ વાર્તાતુર્યરૂપ વૈરાગ્યરંગમાં રંગાઈ જુદા જુદા શબ્દો તરફથી ગાઢાય મળી છે તેની ના માત્રિ અલગ આપવામાં આવી છે

આવાં પુસ્તકોને જેમ તેમ નહિ સમજતાં સંપૂર્ણ શિષ્યન સમજી અનેક બળ્યાત્માઓ મોક્ષગતિ સન્મુખ થાય તેવી કૃતિ સાથે રિસ્મું છું.

શ્રી. પ્રદાયક—

વંદિત છગીનદાસ દેશરીચંદ.

સન્મતિ ૨૦૨૨ જુલાઈના રોજ નાનદાસ સંસ્થાપિત સ્વાદ્વાદ
અંકુર પાઠશાળા-અમદાવાદ.

નમ્ર નિવેદન

આજકાલ પાશ્ચાત્ય ડેંગવણીનો પવન એટલા જોર-
પોરથી ફુંકાયો છે કે જોથી કરો સર્વ કંઈ તેના સપાટામાં
મિથાએ કે અનિચ્છાએ આવો જતાં રહેજે અવગણ્ય એવા
માનવજીવનની કિંમતને સમજવા તરફ લક્ષ્ય પલ્લુ રાખી
પ્રક્યા નયો. તે પછી આત્મિક સ્વરૂપ મોક્ષ કે સમ્યગ્દર્શન
જ્ઞાન આચિત્રની વૃદ્ધિની વાત જ રી ! માટે તે બધાની
અગત્યતા સમજાવનાર અને તે રસ્તે સંચરાવનાર કોઈ પણ
જીવન હોય તો તે માનવજીવન જ છે

દેવતાઓ પણ પોતાના જીવન કરતાં માનવજીવનની
વધારે કિંમત આકે છે. ખાસ પોતા માટે પહેરવા ઓઢવા
માટે રંગરંગ જોડવા માટે મનમાનીતી મોજયોખની તૃપ્તિ
કરવા માટે અગર તેથીયે આગળ વધો પાંચ ઇન્દ્રિયોના
ત્રેવીશ વિષયો અને દિનપ્રતિદિન વધતો વિકારોમાં મસ્ત
બની પિલામી જીવન લોગવવા જ માટે મનુષ્ય જીવનની
દુર્લભતાનાં યોગાન કોઈ પણ શાસ્ત્રોમાં ગરાયાં નયો
એટલું જ નહિ પણ

સુંદર રીતોના સમાગમ કરવા, કુટુંબપરિવારને
વધારવા, સ્થાવર જંગમ મીલકતોના હચમચી ગયેલા પાયા-
ઓને સંગીન અને સુદૃઢ બનાવવા કામની કારમી વાસના-
ઓથી પરિપૂર્ણતા માટે આર્થિક યોજનાના પ્રગથે લકવા
માટે આ માનવજીવનની દુર્લભતા હરગીજ સ્વીકારાઈ નથી.

પરંતુ સ્વપર કલ્યાણ અર્થે આ માનવજીવનને જીવી જાણવા માટેની હૃદયતા સ્વીકારાઈ છે. એ નિઃસંદેહ નિર્ણયને હૃદયપટ પર હરહંમેશ અંકિત કરવો જરૂરી છે.

સ્વપર કલ્યાણના અર્થી આત્માઓને મનુષ્યપણું મેળવવું એ જેટલું હૃદય છે તેટલું અગર તેથીયે વિશેષપણે પ્રાપ્ત થયેલા મનુષ્યપણાને સફળ કરવામાં છે.

મનુષ્યપણું મેળવ્યા માત્રથી ધારેલી ધારણાઓ, વિચારેલી વિચારણાઓ, આરંભેલી આશાઓ, અને વારંવાર ધ્રુષ્ટેલી ધ્રુષ્ટાઓ સફળ થતી નથી. તેથી જ માનવજન્મની સફળતા માટે સાતદશ સંયોગોના સહકાર આપી શકે તેવા બોધ-પાઠને આપતાં હોય તેવાં પુસ્તકોની જ આસ આવશ્યકતા ગણાય તેમાંનું આ એક છે.

હાલની દેખવણી, હાલનું સાયન્સ અને હાલનાં જીવન વ્યવહારનાં સાધનો દેખીતી રીતે એટલાં આગળ પડત જણાય છે કે જેની નસ પારખ્યા સિવાય તે આપણા જીવનને દેટલું પગાત કરી મૂકનાર છે તેનો ખ્યાલ પણ આવનાં મુરદેવ છે.

તિલુકાન પાટીસ્તાનના મતલેદોમાં ગાપચ્કી પ્રજાં એટલે જમીં વિરુદ્ધ જતાવી રીધો દે એકગીલતના લાપે માર્ગે મંદર અંદર કપાર્થ મૂક્યાં અને કદોરોની મીલક મુજરે મતાના પ્રમુખો આપને નજરે લેવા છતાં પણ ૧૫ સ્કોમ્પટ દેસધી દિજવાની આપણે જ લેમ્ અને તે દિવ એવો લાગો વરસમાં દોર્ધ પચ્છ દિન આવ્યો ન દાય તે

સ્વરૂપ પામી શક્યા બદેખર જે પ્રસંગ વાંઘરા અને બે બિલાડીનો રમત જેવો છે.

કેંગ્રેસ સંસ્થાએ સત્તાનો ઢોર હાથમાં લઈ પહેલું કામ હરિજન પ્રવેશને લગતું કરવાના નિર્ણયમાં કેટલીય ધાર્મિક સંસ્થાઓનો વિરોધ વહોર્યો છે. કે જે વિરોધ કયાં જઈ પરિણમે તેની દરમ્યાન બહારનો વિષય છે નરીન સત્તા ઉપર આવનારાઓએ પણ એટલો તો ખ્યાલ રાખવો જરૂરી છે કે-હાલુમનીનો હાંમી ચીસ કેટલોયે વખત બધાંકર પરિણામ લાવનાર બને છે.

આજકાલની વિચારણા વિનાની ગાંડીયેલી પ્રજા વ્યક્તિઓને રોતસર બોલખ્યા કે પારખ્યા સિરાય હાલિરાગી બની ગાંડીયા પ્રવાહનો જેમ એકે ઠ્યું તેમ બોલ પલુ પાછળ જે પાછળ જ અનુસરે જ લાય છે આજે તો ગાંધીજીએ ઠ્યું એટલે જમવાને ઠ્યું એવો કે તેથી પલુ વધારે મહત્વની માન્યતા ધરાવનાર વર્ગ સુમજતો નથી કે સહુ પોત પોતાની મુરાદ બર લાવવામાં અને સ્વાર્થના અત્યાગર્ભ જ રહેલા છે. ઠાંઈ મંત્રી, ગૃહમંત્રી, પ્રમુખ, દિવાન, સેક્રેટરી, ગવર્નર, ગવર્નર જનરલ, પ્રાઇમ મિનીસ્ટર અને નેયો પણ આગળ વધોયે ઠાંઈક તો સોયો ઉચ્ચકક્ષાની દેવ તરીકે પૂજવાની પણ મુરાદ સેરી જ રહ્યા છે. આ રોતે દુનિયાનું બહું દુનિયાના ભાગ્યે થાય તો બધે બાકી સ્વાર્થ દુનિયા સ્વદિત કરતાં પરદિતને મો જાડ દૂર માને છે.

મિશન હાલિપટલનો એક લોકોને એટલે સુધી મર ઘાલી બેઠો છે કે-સામાન્યમાં સામાન્ય રોગને પણ મીઠું

પરંતુ સ્વપર કલ્યાણ અર્થે આ માનવજીવનને બાણવા માટેની દુર્લભતા સ્વીકારાઈ છે. એ નિઃસંદેહ નિર્ણયને હૃદયપટ પર હરહંમેશ અંકિત કરવો જરૂરી છે.

સ્વપર કલ્યાણના અર્થી આત્માઓને મનુષ્યપણું મેળવતું એ જેટલું દુર્લભ છે તેટલું અગર તેથીયે વિશેષપણે પ્રાપ્ત થયેલા મનુષ્યપણાને સફળ કરવામાં છે.

મનુષ્યપણું મેળવ્યા માત્રથી ધારેલી ધારણાઓ, વિચારો, વિચારણાઓ, આરંભેલી આશાઓ, અને વારંવાર ઇચ્છેલ ઇચ્છાઓ સફળ થતી નથી. તેથી જ માનવજન્મની સફળતા માટે સાનુકૂળ સંયોગોના સહકાર આપી શકે તેવા ઓધ-પાઠને આપતાં હોય તેવાં પુસ્તકોની જ ખાસ આવશ્યકતા ગણાય તેમાંનું આ એક છે.

હાલની કેળવણી, હાલનું સાયન્સ અને હાલનાં જીવન વ્યવહારનાં સાધનો દેખીતી રીતે એટલાં આગળ પડતાં જણાય છે કે જેની નસ પારખ્યા સિવાય તે આપણા જીવનને દેટલું પછાત કરી મૂકનાર છે તેનો ખ્યાલ પણ આવવો મુશ્કેલ છે.

હિંદુસ્તાન પાકીસ્તાનના મતભેદોમાં આપણી પ્રજાને એટલો બધો વિરુદ્ધ બનાવી દીધો કે એકબીજાના લાંબો માણસો અંદર અંદર દપાઈ મૂક્યાં અને કરોડોની મીલકત ખુવાર થવાના પ્રસંગો આપણે નજરે લેવા છતાં પણ ૧૫મી ઑગસ્ટ ટેન્કથી ઉજવાતી આપણે જ જોઈ અને તે દિવસ જેવો લાંબો વરસમાં દોષ પણ દિન આવ્યો ન હોય તેવું

સ્વરૂપ પામી શક્યા અદેખર ને પ્રસંગ વાંદરા અને બે બિલાડીનો રમત જેવો છે.

કેમિસ સંસ્થાએ સત્તાનો દોર હાથમાં લઈ પહેલું કામ હરિજન પ્રવેશને લગતું કરવાના નિર્ણયમાં કેટલીય ધાર્મિક સંસ્થાઓનો વિરોધ વહોર્યો છે. કે ને વિરોધ હયા જઈ પરિણમે તેની દૃઢપના બહારનો વિષય છે નવીન સત્તા ઉપર આચાર્યશાસ્ત્રીઓએ પણ એટલો તો ખ્યાલ રાખવો જરૂરી છે કે-લઘુમતીની ઢારમી ચીસ કેટલીયે વખત બચાંકર પરિણામ લાવનાર બને છે.

આજકાલની વિચારણા વિનાની ગાંધીચેલી પ્રજા વ્યક્તિ-ઓને રીતસર બોલવખ્યા કે પારખ્યા સિવાય હૃદયરાગી બની ગાડરીયા પ્રવાહની જેમ એકે ઠર્યું તેમ બોલ પલ્લ પાછળ ને પાછળ જ અનુસરે જ લય છે અને તો ગાંધી-જીએ ઠર્યું એટલે ભગવાને ઠર્યું એવી કે તેથી પણ વધારે મહત્ત્વની માન્યતા ધરાવનાર વર્ગ સ્ત્રમજતો નથી કે સહુ પોત પોતાની મુરાદ બર લાવવામાં અને સ્વાર્થના અત્યાગમાં જ રહેલા છે. કેાઈ મંત્રી, ગૃહમંત્રી, પ્રમુખ, દિવાન, સેક્રેટરી, ગવર્નર, ગવર્નર જનરલ, પ્રાઇમ મિનીસ્ટર અને તેથી પણ આગળ વધીયે દેાંધક તો સૌથી ઉચ્ચકક્ષાની દેવ તરીકે પૂજાવાની પણ મુરાદ સેરી જ રહ્યા છે. આ રીતે દુનિયાનું બહું દુનિયાના લાગ્યે યાય તો ભલે બાકી સ્વાર્થો દુનિયા સ્વદિત કરતાં પરદિતને સો જાંડ દૂર માને છે.

મિથન હોસ્પિટલનો ચેપ હોઠોને એટલે સુધી ઘર ઘાલી બેઠો છે કે-સામાન્યમાં સામાન્ય રોગને પણ મોટું

સ્વરૂપ આપતી આવી સંસ્થાઓ દેટલીક બાળતોમાં લોકો-
પયોગી જ છે અને હુનિયાનું કેવળ લલું જ કરવાની ખાત
જ અવતરેલ ન હોય તેમ દેખાડ કરવા છતાં તેમાં આંતરિ
તત્ત્વ તો લોકોને કુળ, ભત અને આચારવ્રત કરી પોતાન
તત્ત્વોને ખૂબ ખોલવટ કરવા માટેના સ્વાર્થ પુરતું જ છે.

વળી આજે જયંતી ઉજવવાના શોખીન લોકો અં
તેવાની પણ જયંતી ઉજવે છે. તેમજ પરમાત્માની પા
જયંતી ઉજવી તેમને પણ સામાન્ય જનતાની હરોળમાં મૂક
મહાન્ આશાતનાના ભાગી બની આત્મસ્વરૂપને અલગું ક
છે. મહાવીર જયંતી માટે આજે ધર્મી ગણતો વર્ગ પા
સુધારકોના પગલે કૂદી પડે છે. પણ તેનું પરિણામ અત્યં
ભયંકર છે. અને તેની સર્વજ્ઞતાને મહાન્ ધક્કો પહોંચાડતા
છે. સર આનોદે બુદ્ધ માટે લાઈટ ઓફ એશિયા અને ધી
માટે લાઈટ ઓફ વર્લ્ડ એવા શબ્દોનો પ્રયોગ પણ કરેલ
છે. બ્યારે મહાવીરને લાઈટ ઓફ ઇન્ડિયા તરીકે સંજો
છે. મહાવીર જયંતી ઉજવવામાં કેવલ ધર્મજ માનના
અને તેના જોડે આગેવાનીપણુ ભજવનારાઓએ આ વસ્તુ
ખાસ નોંધ લેવા જેવું છે.

ઉપરની જ બધી વિગતોમાં ઉંડાણ તપાસ્યા શિવા
પરિણામ ભયંકરતામાં છે. તેવીજ રીતે શાસ્ત્રોના ઉંડાણ
સમજ્યા વિનાના શાસ્ત્રોનાં જોડાં નીચે ઉપદેશ કરવા નીકળ
પડેલાં માટે ખાસ ભારપૂર્વક જણાવવું પડે છે કે પહેલ
આત્મસ્વરૂપને પીછાનતાં શીખી લીધાં માટે અભિપ્રા
ભાંધવા તેજ વધારે વ્યાજબી ગણાય પણ પરોપદેશે પાણિહત્ય

સમજી ચદા તદા ચન્દો ફેંદો દેવા જરાય બ્યાજળી નથી
 ઠેટલાક વખત ઉપર ધીમુત ગોપાળદાસ છવાભાઈ પટેલે
 પણ બગવતીજી સૂત્રનો અર્થ કરતાં મદાવીર પરમાત્માને
 માંસાહારી કહેવામાં આવ્યો પણ ખાધો નથી. જે ભાઈ
 એટલું પણ સમજી શક્યા નહિ કે ને નેન સમાજનો નેવા
 માંસાહારી હોવ તો તેનો અનુયાયી વર્ગ ઠેટલો માંસાહારી
 હોવ કાખલા તરીકે એક બોદધિલુકે માત્ર પોતાની આજી-
 વિકા ખાતર જ અને તે પણ દાઈપણુ વસ્તુ ન મળતાં
 નિરુપાયે મુઠો મચ્છીનો ઉપયોગ કરવા છતાં આને તેનો
 અનુયાયી વર્ગ દેવજ માંસાહારી જ બની ગયો છે શું પટેલ
 બાઈનું મગજ હજી ખેડવામાં જ રહ્યું કે દોષ ખેંચવા જતાં
 બજાનાં પૂંછડાં આમજવામાં જ દોરી ગયું કે બાપો સામાન્ય
 વસ્તુનો પણ ખ્યાલ ન રહ્યો. વળી મદાવીર પરમાત્માનો
 તો પોતાના લોહી ખરડાના રાગની શાન્તિ માટે જે બોધધિ
 શીતોપચાર તરીકે મંગાવેલ તો શું માંસ તે વળી શીતો
 પચાવ કી શકે ખરૂં !

પણ આ તો પટેલભાઈ તેમને વળી બાપો બાજતોની
 શી જતામમ હોય પણ ચેન દેન પ્રકારેજી આમજ આવવા
 જેવો જ દુહો ગગડાવ્યો હાગે છે. પણ ધર્મ વિદેવના
 પરિવારે પટેલભાઈનું તેવું લખણું, જેટલું આપણને દૈવ્ય
 કંખરૂપ નહિ લાગે તેટલું જ મુધારકોને નામે બહાર પટેલા
 કહેવાતા નેનો આને બધી જ બતના નેનાચારને ચુકુદમાં
 ચરકવવા બિઠા છે. તે ખૂબ ખેડનો વિષય છે સમાજે તેવા-
 બોધો ખૂબ ખૂબ ચેતવાની જરૂર છે. અને આગેવાનોએ
 તેઓની સાન ઠેકાણે આવે તેવા પ્રયોગો કરવા આવશ્યક છે.

હિપરની બધી હકીકતનું ધ્યાન ખેંચવા આવાં પુસ્તકોની
ખાસ જરૂર છે. અને તે લક્ષ્ય આ પુસ્તકમાં ખાસ રાખી
માનવજીવનની કિંમત સમજાવવામાં આવેલ છે.

પૂજ્યપાદ આચાર્ય મહારાજ શ્રીમદ્વિજયભક્તિસૂરીશ્વ-
રજી મહારાજ સાહેબ આ રીતે માનવજીવનની હુર્કેભતાં
સમજાવવામાં ખરેખર એક અપૂર્વ વ્યક્તિત્વ પ્રત્યક્ષ રીતે
પ્રકાશિત કરી રહ્યા છે.

અંતમાં આવાં પુસ્તકોનો સદુપયોગ કરી અનેક આત્મા-
ઓ આત્મિક પરમ ધ્યેય મોક્ષપદની સમીપવર્તી અને તેવી
અભિલાષા સાથે વિરમું છું.

દી. ખાળુભાઈ દલાપતભાઈ શાહ.

શ્રી સ્વાદ્વાદ સંસ્કૃત પાઠશાળા
(દાનવીર શેઠ જીજ્ઞાબીદાસ નાનચંદ સંસ્થાપિત)
ખંભાત

जिनस्तुतिः

श्रीमद्गुर्जरदेशभूषणमणि, सर्वज्ञताधारकम्
मिथ्याज्ञानतमःपलायनविद्यावृत्तप्रमं तापिनम्
पार्श्वस्यायुरुपार्श्वयक्षपतिना संसेव्यपार्श्वद्वयम्
श्रीशंखेश्वरपार्श्वनाथमहमाऽऽनन्देन वन्दे सदा ॥

गुरुस्तुतिः

यन्मन्त्रेऽप्रतिमप्रभावकवरा विश्वोपकारवताः
दुर्दान्तप्रतिवादिक्कुञ्जरपट्टासन्त्रासकण्ठीरवाः
चैराग्यामृतवर्षणमशमितमोहाममोहानलाः
सर्वत्रापि गुणादरज्यसाननः श्रीपरमसूरीश्वराः ॥

નહિ પણ શાશ્વતી અદ્વાઈ અને આયંબિલ તપની વિભૂષા-
વાળો હોવાથી ‘વર્ધમાન તપ અવર્તક પણ્’ તે ગુણતું ખાસ
સૂચન તરવરતું હતું જ આ રીતે બધાના મનને આનંદ
પમાડનાર હોવાથી માતા પિતાએ મહોત્સવ પૂર્વક
મોહનલાલ નામ પાડ્યું.

કુટુંબ પુત્ર પ્રાપ્તિથી માતા પિતાની વિશિષ્ટતાઓને
બાળ વયની અત્યંત શક્તિ જન્મ આપનાર માતૃપિતા
આવા મહાન્ વ્યક્તિનો જન્મ આપવાથી આ લોકમાં પણ
સુંદર સુંદર સ્થાન પામી જાય છે અને સદાને માટે માનવ
હૃદયમાં સંભારણા રૂપ રહી જાય છે. અને સરોવરમાં
ઉત્પન્ન થયેલા કમળની જેમ તેજ બાળકને માતૃપિતાના
વારસાગત અને અનુકરણીય સુસંસ્કારોની સુંદર છાપ
ભવિષ્યના અલોકિત પુરૂષ બનાવી મૂકે છે, તે વિશિષ્ટતાનો
આધાર જરૂરે જરૂર માતૃપિતા જ છે. ચરિત્ર નાયકને પણ
માતૃપિતાના આદર્શ સંસ્કારનો વારસો મળવાથી બાળવયથી
જ જિનપૂત, સામાયિક, પ્રતિકમણ, સવાર સાંજના
પ્રત્યાખ્યાન, પર્વતિધિ પોષધ આદિ ક્રિયાનિષ્ઠ બન્યા, ઐટલું
જ નહિ. પણ ક્રિયાશીલ વ્યક્તિઓના નેતા બન્યા. આજનું
નેતાપણ્ ભવિષ્યના અનેાળા નેતાપણાનું સૂચક હતું કે
જેમના અનુકરણથી આજે પણ સગીમાં પર્વતિધિ પોષધની
તેમજ અન્ય ધાર્મિક પ્રવૃત્તિઓ અવિનિષ્કત પણે ચાલે
રહી છે. વળી તેવી ટૂંક વયમાં જ જેમણે ગુંજરાતી ૯
ચોપરી, પંચ પ્રતિકમણ, નવ સ્મરણો, પ્રકરણાદિનો અભ્યાસ
અને હિંમરના પ્રમાણને ઓળંગી અગાધ આત્મ

શક્તિની પ્રેરણાથી અસીમ તપશ્ચર્યાનો. જેવી કે વિધિ
સહિત વૌશસ્થાનક તપ, ચોસક પ્રહરી ઇત્યાદિ અનેક
પ્રકારના પાપધ, છઠ્ઠ, અઠ્ઠમ, છ તથા અઠ્ઠાર્ધ. ચાર ચાર
ઉપવાસને પારલે બેસણુંથી ચાર વર્ષ સુધી સમાસરણ તપ
અને પાંચ ઉપવાસને પારલે બેસણુંથી ચિંહાસન તપ
ઇત્યાદિ ઉમ્મ તપશ્ચર્યાઓ કરી હતી

સોનું અને સુગંધ

આપણા ચરિત્ર નાયક પ્રથમથી જ સુમંસ્કારી વૈરાગ્ય
રંગ રંજિત જીવનવાળા તો હતા જ, તેમાં વળી, પૂર્વ આત્મા-
રામજી મં ધો સમીમાં પધાર્યાં જેથી સોનામાં સુગંધ મળી
ત્યારે તેમના ઉપદેશામૃતનું પાન કરવાથી તેમનાં હૃદયમાં
ઉમંગકે આભો કે સણુપ્રસંધી એવું શરીર છે. છતાં પણ
આ શરીરમાં જે ચર્મ થકે તે બીજી કોઈ જાતના શરીરથી
મધ થકે તેમ નથી. દેવો પણ આ માનવ જવને તેટલાજ
માટે ઇચ્છે છે નહિ કે-મેજશોખ માણુવા ખાનપાન કે
એક આરામ ઉઠાવવા લાગી વાડી અને માડીમાં મહાલવા
કે લક્ષ્મીની લાલચે, તેમની પાસે આ મંદિલી દરેક વસ્તુ
છે. છતાં પણ માનવ જરૂરી વાંછના તેટલા જ માટે કે
તેમનાં તે બધાં સુખો તો પાછળ દુઃખનો અનુભવ કરવા-
વાળા છે. માટે સુખ તે વાસ્તવિક સુખો તો નથી, વાસ્ત-
વિક સુખ તો તેને જ દહી ચકાય કે જેની પાછળ કંઈ
પણ દુઃખનો અનુભવ કરવાનો વખત ન આવે, તેવા સુખનો
સરજ રસનો જે કોઈ કેકાણેથી નીકળતો હોય તો તે
અહિંથી જ. માટે તેને સદાકાળ ઇચ્છે છે. તેવો સુખોજ મને

સાંપડ્યો છે. તો આ શરીરથી સ્વપર હિતકારક શાસન-
હિતનાં કાર્યો ન થાય તો મળેલ રત્ન શુભાવવા જેવું થશે
અને આમ પ્રમાદમાં દિવસો ચાલ્યા જતાં કારમો કાળ
ક્યારે કાળીઓ કરી જશે તેની ખબર પડશે નહિ કારણ
કે નીતિકાર પણ કહે છે કે—

અઃ કાર્યમઘ કુર્વીત, પૂર્વાદ્દે ચાપરાક્તિકમ્ ।

નહિ પ્રતીક્ષતે મૃત્યુઃ, કુતમસ્ય નવા કૃતમ્ ॥

અર્થઃ—“ કાલે કરવા યોગ્ય શુભ કાર્ય આજે જ
કરી લેવું, કારણ કે મૃત્યુ રાહ નહિં બુલે કે આનું આ કાર્ય
થઈ ગયું છે કે નહિં.”

આવી વિચારણાઓની સ્ફૂર્તિની સાથે તેમના કેટલાક
સ્નેહિ મિત્રો પાતાનું આયુષ્ય પૂર્ણ કરી ચાલ્યા ગયા, તેથી
તેમજ સુંદર પુસ્તક વાંચન આજના જડવાદના ઝેરી જમાના-
ની લ્યોતથી અદિપ્ત વિગેરે કારણોથી તેમના મન, વચન,
કાયાના ત્રણે તારનો સૂર એક જ પ્રકારનો નીકળવા માંડ્યો.
અર્ધિં જ તેમના વૈરાગ્ય રંગની દઢતાનો મજબૂત પાયો
પૂરાયો.

આ રીતે આ લગ્ન કમળ વીકસી રહ્યું હતું, ત્યાં જ
સૂર્યનો હૃદય યથો ઝોટકે કે પૂજ્ય મુનિરાજ શ્રી ધર્મ
વિજયજી મહારાજ (કાશી વાળા આચાર્ય શ્રી વિજય
ધર્મ મુનીશ્વરજી મહારાજ) નું મ્. ૧૯૫૫ની સાલમાં
અમીમાં ચાનુર્માસ થયું. તેમની મુચગડાંગ સૂત્રની સુંદર
કપડેશ યેલોલી આપવા અદિત્ર નાયક રૂપ કમળ એકદમ

ખીલો ઉડ્યું. આત્મ પરિણતિ ઉત્તર ધર્મ, તેની સાથે એક સુંદર સ્વપ્ન આબ્યું કે-‘આત્મ કષ્ટ્યાણુ કરવા સાથે અપ્રતિમ શક્તિનો ઉપયોગ કરી શાસન હિતનાં કાર્યોમાં તત્પર થા’ ત્યારથી વૈરાગ્યની દૃઢતા રૂપ મક્કન ચણાવાળી શરૂઆત ધર્મ કે જેના પરિણામે તુરતમાં જ પ્રવચ્યા અંગીકાર કરવાની ઉત્તમોત્તમ ભાવના પ્રકુલિત ધર્મ અને તેને વધારેમાં વધારે સુદૃઢ બનાવવા અને આત્માને અત્યંત નિર્મળ બનાવવા તીર્થાધિરાજ શ્રી યતુન્દ્ય તોર્યની નવાણું યાત્રાનો નિશ્ચય કરી પાછોતાણા આવ્યા. અને નવાણું યાત્રાકરી તે દરમ્યાન પણ ભાવના ઉત્કટ રીતે વેગ લઈ રહી હતી. તેથી ત્યાં જ દીક્ષા લેવાનો ઘોષણા નિર્ણય કરી સમી આવ્યા.

દીક્ષા અને તે કોની પાસે લીધી

પંન્યાસશ્રી ઉમેદ વિભવજી મ. ઠા. ૧૧ સાથે મુનિરાજ શ્રી ધર્મ વિભવજી મહારાજ ચાણુશ્રમામાં બિરાજમાન હતા તેઓશ્રી પાસે જઈ આપણા ચરિત્રનાયક બાઈ મોહનલાલે પોતાની શુભ ભાવના બ્યક્ત કરી. મહારાજશ્રીએ જત ચાતુર્માસમાં વૈરાગ્ય રંગની ઉછળતી ઉર્મિઓ બાણી સુદૂર્ત સં. ૧૯૫૭ના મહા વદિ દશમનું નક્કી કર્યું અને સમીના સંઘમાં પોતાને આંગણે આવું મદાન કાર્ય કરાવવામાં અત્યંત આનંદ આનંદ યઇ રહ્યો અને સંઘ મહારાજ શ્રી ને વિનંતિ કરી ઠાકમાડથી સામેયા પૂર્વક સમી લાગ્યો, ત્યારથી વાયણાં ચાણુ યયાં અને અનેક પ્રજ્ઞવના વિધ વિધ યોગ્ય પૂર્વક દીક્ષા યઇ અને મુનિરાજ શ્રી ધર્મ વિભવજીના

શિષ્યે મુનિ ભકિતવિજય નામ રાખવામાં આવ્યું. આ જ્યોત્ષ્ણની સાથે જ ભાવનગરથી એક શ્રાવક દીક્ષા દેવા માટે આવ્યા હતા. તેમને પણ આપણા ચરિત્ર નાયકની સાથે જ દીક્ષા આપી મુનિ હેમવિજયજીના શિષ્ય મુનિ ભગવાનવિજય બનાવ્યા. દિક્ષાને દિવસે આપણા ચરિત્ર નાયકે વૈરાગ્ય રસ ભરપૂર સુંદર ભાષણ આપ્યું, જે તેમની ભવિષ્યની આગેવાનીતાનું સૂચન હતું અને ત્યારથી જ તેઓ શ્રીના ભાર્ગ સૌભાગ્યચંદના પણ વૈરાગ્યને દિન-પ્રતિદિન વેગ મળ્યો. તેઓ શ્રીના પુણ્ય પ્રભાવે અને સંઘ ઉપર અનહદ પ્રેમ અને ઉપકાર હોવાથી દીક્ષાના દિવસે કાયમી પાખી પાળવાનું ચોરડે લખાણ થયું, જે આજે પણ અસ્ખલિત પણે ચાલી રહ્યું છે.

જૈન સાધુ થવું એટલે શું ?

ભગવાન મહાવીર પરમાત્માના શાસનમાં શાસનધોર ગણધર ભગવાન શ્રી સુધર્માસ્ત્રિમિની પરંપરાના પ્રવાહમ અતિન્દાવ અખલિષ્ટૃત વિગેરે સ્વરૂપ જે યોગ્ય સમુદાય હોય તે સમુદાયમાં વિદ્યમાન મુનિરાજના શિષ્ય તરીકે જીવન જીવન મુપ્રત યત્ન લેઈએ. ગમે એ સાધુ જીવનના વ્રત અને સમઘટકો શિક્ષા પ્રાપ્ત કરવાની આજ્ઞા મુવિહિ આચાર્ય પરંપરામાં ધરેલા મુવિહિત આચાર્યના આજ્ઞાધારી પદ્ધતિ મુનિવર મુનિવર મારફત મળેલી હોવી લેઈએ અને તે સર્વ કાર્ય પરમાત્માની સન્મુખ સમવસરવ રૂપ નંદીની રચના સામે યત્ન લેઈએ, તેમાં પણ અનુચિત સંઘની અમ્મતિસૂચક વાસ-વૃર્ણનો પ્રદોષ મસ્તક

ઉપર પ્રાપ્ત થવો જોઈએ, આટલો ઠસોટીમાંથી પસાર ચલું
પડે છે. ત્યારે જૈન સાધુ થવાય છે.
જૈન સાધુ એટલે— અહિંસા,

સંયમ અને

તપની મૂર્તિ

જેમાં સાધુ જીવન માટેના જોખામાં જોખા જરૂરી
હોય, તેટલા પણ એ તણુ શુણુ નથી તો તે સાધુ જ નથી
જૈન સાધુ તો ખાસ કરીને નથી જ.

માત્ર દીક્ષા પર્યાયની મહત્તા

જૈન દીક્ષા પ્રાપ્ત કર્યા પછી માત્ર સાધુ જીવનના નિયમો
દીર્ઘ દીક્ષા પર્યાય મુધી પાળવામાં આવે તો પણ માનસિક
અને આત્મિક અગ્રમ્ય લાભો અવશ્ય પ્રાપ્ત થાય છે.

અહિંસા, સંયમ, તપ, શાન્તિ, ઉપશમ. આચાર-
પાલન, પ્રણયર્યા, અને શુરેકુલવાસ, આ બધો સામગ્રી વર્ણના
વર્ણો મુધી જીવનમાં રોજને રોજ જળપૂર્વક ટકાવવી તેથી
પણ દિવસે દિવસે આત્માના તેજમાં વધારો થાય છે. તેમાં જરા
પણ શંકા નથી હવાઓને બાવનાઓ-અને ખરજના ઘર્ષણોથી
શુણુ અપાય છે. જેમકે સામાન્ય પીપર કરતાં ચોસડ પ્રકારી
પીપરનો શુણુ વધી જાય છે. તે સર્વ સમજદારોની બાજુમાં
છે. સામાન્ય સમજણના લોકો તો પીપરમાં, તેના સામાન્ય
જૂઠામાં, અને ચોસડ પટોરના પુટેલ જૂઠામાં ખાસ ફરક
સમજતા નથી પણ વેદના જાણકાર તે ફરકની ચોખ્ખ
મહત્તા સમજે છે. અને તેની ખરી ખૂબી તો હરદી ઉપરની

શિષ્યે મુનિ ભકિતવિજય નામ રાખવામાં આવ્યું. આ
જોગવની સાથે જ ભાવનગરથી એક શ્રાવક દીક્ષા લેવા
માટે આવ્યા હતા. તેમને પણ આપણા ચરિત્ર નાયકની
સાથે જ દીક્ષા આપી મુનિ હેમવિજયજીના શિષ્ય મુનિ
ભગવાનવિજય બતાવ્યા. દિક્ષાને દિવસે આપણા ચરિત્ર
નાયકે વૈરાગ્ય રસ ભરપૂર સુંદર ભાષણ આપ્યું, જે તેમની
ભવિષ્યની આગેવાનીતાનું સૂચન હતું અને ત્યારથી જ તેઓ
શ્રીના ભાર્ગ સૌભાગ્યચંદના પણ વૈરાગ્યને દિન-પ્રતિદિન
વેગ મળ્યો. તેઓ શ્રીના પુણ્ય પ્રભાવે અને સંઘ ઉપર
અનહદ પ્રેમ અને ઉપકાર હોવાથી દીક્ષાના દિવસે કાયમી
પાખી પાળવાનું ચોખ્ખું લખાણ થયું, જે આજે પણ
અસ્ખલિત પણે ચાલી રહ્યું છે.

જૈન સાધુ થવું એટલે શું ?

ભગવાન મહાવીર પરમાત્માના શાસનમાં શાસનધારી
ગણધર ભગવાન શ્રી મુખર્માસ્ત્રામિની પરંપરાના પ્રવાહમાં
અનિન્દાવ અખલિષ્ટવિગેરે સ્વરૂપ જે યોગ્ય સમુદાય હોય
તે સમુદાયમાં વિદ્યમાન મુનિરાજના શિષ્ય તરીકે જીવનર
જીવન સુપ્રત થવું લેખ્યું. અને એ સાધુ જીવનના મતો
અને સમગ્રકલ્પ શિક્ષા પ્રાપ્ત કરવાની આજ્ઞા સુવિદિત
આચાર્ય પરંપરામાં થયેલા સુવિદિત આચાર્યના આજ્ઞાધારી
પરસ્થ મુનિવર મુનિવર મારફત મળેલી હોવી લેખ્યું
અને તે સર્વ કાર્ય પરમાત્માની સન્મુખ સમવસરણ
રૂપ નંદીની રચના સાથે થવું લેખ્યું, તેમાં પણ
સંઘની સમ્મતિસૂચક વાચ-ચર્ચાનો પ્રદેશ મસ્તક

ઉપર પ્રાપ્ત થવો જોઈએ, આટલી ઠસોટીમાંથી પસાર થવું પડે છે. ત્યારે જૈન સાધુ થવાય છે.

જૈન સાધુ એટલે—અહિંસા,

સંયમ અને

તપની મૂર્તિ

જેમાં સાધુ જીવન માટેના જોછામાં જોછા જરૂરી હોય, તેટલા પણ એ ત્રણ શુણ્ણ નથી તો તે સાધુ જ નથી જૈન સાધુ તો ખાસ કરીને નથી જ.

માત્ર દીક્ષા પર્યાયની મહત્તા

જૈન દીક્ષા પ્રાપ્ત કર્યા પછી માત્ર સાધુ જીવનના નિયમો દીર્ઘ દીક્ષા પર્યાય મુધી પાળવામાં આવે. તો પણ માનસિક અને આત્મિક અગમ્ય લોકો અવશ્ય પ્રાપ્ત થાય છે.

અહિંસા, સંયમ, તપ, શાન્તિ, ઉપશમ, આચાર-પાલન, બ્રહ્મચર્ય, અને શુદ્ધિવાસ, આ બધો સામગ્રી વર્ષોના વર્ષો મુધી જીવનમાં રોજને રોજ બળપૂર્વક ટકાવવી તેથી પણ દિવસે દિવસે આત્માના તેજમાં વધારો થાય છે. તેમાં જરા પણ શંકા નથી. દવાઓને લાવનારો—અને ખરજના ઘર્ષણોથી શુણ્ણ અપાય છે. જેમકે સામાન્ય પીપર કરતાં ચોસક પ્રકારી પીપરનો શુણ્ણ વધી જાય છે. તે સર્વ સમજદારોની જાત્રુમાં છે. સામાન્ય સમજણના લોકો તો પીપરમાં, તેના સામાન્ય બૂકામાં; અને ચોસક પટોરના પુટલ બૂકામાં ખાસ ફરક સમજતા નથી. પણ વેદકના બાણકાર તે દરેકની યોગ્ય મહત્તા સમજે છે. અને તેની ખરી ખૂબી તો દરેક ઉપરની

અસરથી વેદને ઢરદી આનંદ પામે ત્યારે જણાય છે. કેટલાક અસુ જીવો “આવા કંઠક જૈન જીવનથી કંઈ ફાયદો કે જીવનમાં ફેરફાર થતો નથી” એવી બાલિશ ઘોષણાઓ કરી બાળ માનસની જનતાને ધર્મ પ્રવૃત્તિથી દૂર ખસેડવા મહેનત કરે છે. પણ બાહ્ય દેખાવની આ વસ્તુજ નથી દેવા પણ બહારથી તેમ જની જેમ બળતરા કે ખરડની જેમ કંઠક કરતી નથી. લાગતી તેમ આત્મ પરિણામ દેખાવમાં કદાચ ન હોય છતાં માનસ અને આત્મા ઉપર અસરકારક થાય છે. આ સર્વનું પરિણામ ભવાંતરના ઉચ્ચકક્ષાના સ્થાનમાં, અને ઉચ્ચ સામગ્રીવાળા સંજોગોમાં જન્મ રૂપ આવે છે. અને આગળ ઉપર તેવી વિશેષ ઉત્તમ સામગ્રી પ્રાપ્ત થઈ, આત્માનો ઉન્નતિ ક્રમ આગળ વધે છે. આથી જ બહારથી દેખાવની વસ્તુજ નથી. જો આ બધી નિષ્ફળ જ હોય તો આત્માનો વિકાસ વાદ જ ન હોય તેમ માનીએ તો નાનો બાળક વાણીને વિદ્વાન ન પાકવો જોઈએ. વિદ્વાન કે સુખ માણસની પરીક્ષા સામાન્ય માણસને હોતી નથી. તે તો માત્ર બંનેને માણસ સમજે છતાં “ભેદ નથી” તેમ દોષ સમજી માણસ તો નજ કહી શકે, વર્ષો સુધી અભ્યાસ કરી શક્તિ એકઠી કરી, ડીઝી મેળવનાર યુવાનને મોટો માણસ થવાની પહેલેથી જ દૃઢપતા ન હોય છતાં શક્તિનો પાછળથી ઉપયોગ થાય છે. તેમ ચારિત્રનો પ્રભાવ પછીથી જ જણાય છે. દોષ દિવસ નદામું જતું જ નથી.

આપણા ચરિત્ર નાયક પણ આવા કંઠક જૈન જીવન ચરિત્ર સ્વીકાર્યો બાદ જુદા જુદા મદાપુર્યો જેવા

પોતાના ગુરૂ મહારાજ તથા પૂં પંં ઉમેદ વિન્યજી મં તથા પં. કમલવિન્યજી મં ના પરિચયમાં પોતાની પ્રતિજ્ઞામાં વધારે રૂચિ કરી અને જાગૃતિવાળા થયા. ત્યારબાદ. ઉંઝામાં. તેઓશ્રીની તેમજ મુનિ જગદાનવિન્યજીની વડી દીક્ષા થઈ.

આ વડી દીક્ષા પેદા અને હેલવા તોર્ય કરના વારામાં હોય છે કારણ કે ત્યાં મુધીમાં માણસના હૃદયનું તેમજ સ્થિરતાનું માપ કાઢી શકાય છે. અને દયવૈકાલિકનાં અધ્ય-યનોધો આ રીતે ખૂબ સ્થિર થવાનો પ્રસંગ મળે છે. આપણા ચરિત્ર નાયક ખૂબજ સ્થિર હતા તેમાં આ જાતનો સુંદર જોગ મળ્યો, જેથી અતિ સ્થિરતા આવી.

ચાતુર્માસ

તે ચાતુર્માસ ગુરૂ મહારાજ શ્રીની સાથે વીરમગામ ક્યું. તેમાં સારસ્વત વ્યાકરણનો અભ્યાસ કર્યો અને ચાતુર્માસ સંપૂર્ણ થયે પંં કમલવિન્યજીનો મુયોગ સાંપડવાથી ગુરૂમહારાજે મહાનિશ્ચિયતા તેમજ ચરિત્ર નાયકે ઉત્તરાધ્ય-યન અને આચારાંગના યોગો વહન કર્યા ત્યારબાદ વિદ્યાર કરી સંજેશ્વર નોર્ધની યાત્રા કરી, પોતાના સાંસારિક વનન સુખી ધર્મ રાધનપુર પધાર્યા ત્યાં શ્રી લોગીલાલ (હાતમાં શ્રી લક્ષ્મીજી)ના દીક્ષા-મહોત્સવમાં જે દરમિયાન પ્રકરણ-દિનો સુંદર અભ્યાસ કરી લીધો. એક દાણ પણ પ્રમાદમાં ગાળતા ન હતા અવિચ્છિન્નપણે સમ્યગર્થન, જ્ઞાન અને ચારિત્રની આરાધનામાં તન્મય રહેતા હતા ત્યાંથી વિદ્યાર કરી માંડગ પધાર્યા અને સં. ૧૯૫૮નું ચાતુર્માસ ક્યું ત્યાં સંસ્કૃતનો અભ્યાસ કર્યો.

અહિં અભ્યાસ કરતા તેઓશ્રી તેમજ શુરમહારાજને સંસ્કૃત, પ્રાકૃત અને ઉચ્ચ ગૂઝરાતી આદિ સાહિત્યની તેમજ પૂજ્યપાદ હેમચન્દ્ર સૂનિષ્ઠ. વિરચિત સાહિત્ય ન્યાય-વ્યાકરણ આદિ શાસ્ત્રોને પ્રકાશમાં લાવવાની ખૂબ તમન્ના બાળી. કારણકે શાસ્ત્રા અને સાહિત્યના વર્ગો ઉભા કરવા માટે વિદ્યાના વાતાવરણ વાળું ક્ષેત્ર જોઈએ, તેથી તેમણે જનારસ પસંદ કર્યું. અને તે તરફ શુર મહારાજ શ્રીએ વિહાર લંબાવ્યો અને આપણા ચરિત્ર નાયકને પં ૦ કમલ વિજયજીમં સાથે મોકલ્યા, તેઓશ્રી વિહાર કરતા એકા પધાર્યા ત્યાં થરાના શ્રાવક આલમચંદ લાઈને દીક્ષા આપી. ચરિત્રનાયકના શિષ્ય શ્રી અમૃતવિજયજી બતાવ્યા. ત્યાંથી વિહાર કરતા કરતા મેસાણા પધાર્યા અને સં. ૧૬૫૯નું ચાતુર્માસ ત્યાં કર્યું કે જેથી જ્ઞાન ધ્યાનાદિની સાર પ્રાપ્તિ થઈ.

ચોમાસું ઉતરે વિહાર કરી પાટણ પધાર્યા તં પં ૦ શ્રી કમલવિજયજી. પાસે દ્વપસૂત્રના યોગ કર્યા અનેક ભવ્યાત્માઓમાં સુધાસિચલ કરતા કરતા દયા પધાર્યા. ત્યાં ગામ 'ટીકર'ના સુંદરજીભાઈને દીક્ષા આપી મુનિ ચન્દ્રવિજયજી બતાવ્યા. અને પાછા પાટણ આ ૧૬૬૦નું ચાતુર્માસ પાટણ કર્યું ત્યાં પં ૦ કમલ વિ. તં પૂ ૦ વીરવિજયજીમંના જ્ઞાનિધ્યથી મહાનિશિથના યોગ કર ચોમાસું પૂર્ણ થયે વિહાર કરતાં વીરમગામની વિનંતિ સહર્ષ સ્વીકારી ત્યાં પધાર્યા. અને સં. ૧૬૬૧ નું ચાતુર્માસ વીરમગામ કર્યું. ત્યાંથી કારતક વદમાં વિહાર કરી શ્રી શંખે પર્વતમંડલ કરી પરમાટ્માદ પામ્યા.

ધાત્રાભ્યાસની પરાક્રાંઠા અને તેનું ઉચિત સ્થાન.

શ્રી ચરિત્ર નાયકના શુર મહારાજ બનારસ ગયા. તે વાત અપલે આગળ જણાવો ગયા. તેઓશ્રીએ ત્યાં સં. ૧૯૫૬ની અશ્વયુજી તૃતીયાએ પાઠ્યાળા સ્થાપન કરી. અને મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજીના નામથી વિમુચિત કરી, કારણ કેકોઈ પણ કારણમાં નામનો મોટો આધાર છે એક ઉક્તિમાં કહ્યું છે કે “પુણ્યવિશ્વાસે વચનવિશ્વાસઃ ॥” પણ તે નામની કિંમત સમજનારોએ માટે ત્યાં વિદ્યાર્થિઓ મહાન્ પરિશ્રમ ઉઠાવી વિદ્યાભ્યાસ કરવા લાગ્યા આ સમાચાર શુર મહારાજશ્રીએ ચરિત્ર નાયકને જણાવ્યાથી તેમને પણ જ્ઞાનભ્યાસની પરાક્રાંઠાએ પહોંચવાની તેમજ શુરગમ મેળવવાની ભાવના થવાથી તેમની સેવાની ઉત્કંઠિત ભાવના થવાથી લાંબા વિદ્યાર અરંભ્યો અને કપડવણજ, ગોધરા, રતલામ, ઉજ્જૈન, મહોજી, લાંસી, અને કાનપુર વિગેરે સ્થળોની યાત્રા કરી સં. ૧૯૬૨ના વૈશાખ વદિ ત્રયોદશીએ બનારસમાં પધાર્યા તેઓશ્રીનું કાચી નરેયે પણ દબદબા ભર્યું સન્માન સાચવ્યું તેમજ પ્રાશ્નજ્ઞો અને વિદ્વાનોએ પણ દર્શન કરી અપૂર્વ આનંદ ઉત્તમ્યો.

રિધાનું ઉત્તેજક વાતાવરણવાળું બનારસ જેવું સ્થાન, શુરદેવની વરમી રહેલી અમીદદિ, અપૂર્વ ભુદિ, આગસનો અભાવ, અને આઠ માસના ભૂખ્યા ખેડૂતને પ્રાપ્ત થએલ છલોછલ વાતુર્માસની જેમ મળેલા અનુદાન સચોટો. પછી આપણા ચરિત્ર નાયકને જ્ઞાન મેળવવામાં શી ખામી રહે? તેમજે તો અવસરમાં જ, અંશકૃત, પ્રાકૃત અને ધર્મ

વાત જ થી તેથી સહુ ડાહ્યને આનંદ આનંદ થઈ ગયો
 અને સં. ૧૯૬૩ ના ચૈત્ર વદ ૫ મે બાઈ સોભાગ્યચંદ,
 એચરદાસ, મદ્દતલાલ, ગુણચંદ અને નરમીલાલને ગુરૂમહા-
 રાજશીએ દીક્ષા આપી. ગાનુકમે-સિંહવિજયજી, વિદ્યા-
 વિજયજી, મહેન્દ્રવિજયજી, ગુણવિજયજી, અને ન્યાયવિજયજી
 બનાવ્યા, જેમાંથી શ્રી સુયે રૂપિયા ૧૦ હજાર ખર્ચી શોભા
 વધારે મૂકી હતી. આ રીતે બન્ને એકજ પિતાના બન્ને
 પુત્રો તે એકજ ગુરૂના બે સુવિદિત શિષ્યો થયા. અને સં
 ૧૯૬૩નુ ચાતુર્માસ ગુરૂમહારાજશીની સાથે કલકત્તા હતું
 ચાતુર્માસ પૂર્ણ થતાં વિદ્યાર કરી નહીયા, અણમગંજ.
 ભાગલપુર, ચંપાપુરી વિગેરે સ્થળે યાત્રા કરતાં પાવાપુરી
 પધાર્યા અને ત્યાં ચરિત્રનાયકે દરેકને માંદહીઆ જોગ કરાવ્યા
 અને પં. વીરવિજયજી. (આ.વીરસૂરિજી)એ વહી દીક્ષા આપી
 ત્યાંથી વિદ્યાર કરી બનારસ પધાર્યા અને અબાસમાં તાલીન
 બની. સં. ૧૯૬૪-૬૫ના ચાતુર્માસ કરી મુંદર પ્રગતિ આપી.

બનારસથી ચરિત્રનાયક, મુનિ સિંહવિજયજી તથા
 અમૃતવિજયજીને સાથે લઈ સં ૧૯૬૬ ના પોષ વદિ
 સાયને વિદ્યાર કરી આગા, જલપુર ધર્મ પાલી (મારવાડ)
 પધાર્યા અહિં ભાણકના શાવક અમૃતલાલને જેઠ માસમાં
 દીક્ષા આપી, મુનિ મુરેન્દ્રવિજયજી બનાવ્યા, અને વેરાગ્ય
 જલપુર દેશનાથો સારી ભગૂતિ હાવ્યા. અને સં. ૧: ૬૬ નું
 ચાતુર્માસ હતું. યોમામું પૂર્ણ થયે વિદ્યાર કરી રાગુકપુર,
 આણુજી વિગેરેની યાત્રા કરી પોષ માસમાં પાલણપુર પધાર્યા
 ગુરૂમહારાજે બનારસમાં સ્થાયેલ પશુચાગાનો ઉપદેશ આપતાં

શાસ્ત્રાદિનો સંગીત અભ્યાસ કરવા સાથે શુદ્ધ યોગ સાધના-
પૂર્વક સં. ૧૯૬૨નું આતુર્માસ ત્યાં ફક્ષીભૂત સમાપ્ત
થયું.

લઘુખંધુ તેમજ ચાર સહાધ્યાયીની દીક્ષા અને
શિખરજીની યાત્રા.

ખનારસના આતુર્માસમાં ચરિત્ર નાયકના લઘુખંધુ ભાઈ
સૌભાગ્યચંદે સુંદર અભ્યાસ કર્યો. અને વડીલ ખંધુને
પગલે અનુસરવા તૈયાર થયા અને પ્રતિદિન સાંસારિક મોહ
ઓછો કરવા લાગ્યા. ત્યાંથી ચરિત્ર નાયકે વિહાર કર્યો અને
સગવંતના જન્મદિથી પુનિત સ્થાનોમાં પવિત્ર થવાની
ભાવનાથી સંગેતશિખર તરફ વિહાર વસ્તામાં પાવાપુરી,
કુંડવપુર, રાજગૃહી, શુષ્કશૈલ. (શુભાયા), અને ક્ષત્રિયકુંડ
વિગેરે ઠેકાણે યમ સં. ૧૬૬૩ના પોષ સુદી ૧૧ના શિખરજી
પધાર્યો. અદિ યાત્રા કરી ઉતરતાં શુદ્ધદેવના પગે દર્દ થવાથી
૧ માસની સ્થિરતા યમ.

દે જે તકનો લાભ તેમજ વિશેષ પ્રકારે યાત્રા અને
શુદ્ધ સેવમાં દીધા ત્યાંથી વિહાર કરી અદ્યમગંજ, બાલુચર,
યમ દેવના પધાર્યા વસ્તામાં વિદ્યાર્થીઓ પણ સાથે જ
રત્ન અને દીશાની માગણી કરી રહ્યા હતા. તે અવસર
તેમજ દેવનામાં સાધી દેવાનું ધાર્યું અને શ્રી સંઘમાં
જન મજાની સંઘમાં પણ સંવેદની સાધનું આવતું જ કંઈ
નહોતું. આવી રીતે અને દીશાર્થિકોના યોગની તો

એ રીતે ૬૬ જામલી હતી જેમાં વિદ્યાદાનની વાત નીકળતાં પાલીતાણા ગુરુકુળમાં રૂ. ૧૬૦૦ ની મદદ કરાવાઈ હતી. ત્યાંથી વિદ્યાર કરી કાંકરેચી. પાલણપુર યર્ષ આબુજીની યાત્રા કરી સાહલી (મારવાડ) પધાર્યા અને સંઘના આગ્રહથી સં. ૧૬૬૮ નું આતુર્માસ હતું. અને શાશન પ્રભાવનાનાં મહત્વ-બર્ધાં કાર્યો કર્યાં, આતુર્માસ પૂર્ણ થયે વિદ્યાર કરી સોજત પધાર્યા, ત્યાં ગુરુમહારાજશ્રીનો સ્થળોગ થયો. અને તેમની સાથે વિદ્યાર કરી જોધપુર પધાર્યા, ત્યાં સાહિત્ય સંમેલનનો મહાન મેળાવડો થયો. જૈન-જૈનેતર તથા જોશીસુર વર્ગમાં ગુરુમહારાજનો દેશનાની સુંદર અસર થઈ અહિં મા. ૬૬ પની સ્થિરતામાં પૂ. ચરિત્રનાશક વિશેષાવરણક બાધ્ય વાંચી શક્યા ત્યાંથી વિદ્યાર કરી મારવાડના તીર્થાની પંચ-તીર્થ વગેરે યાત્રા કરી પાલી પધાર્યા અને સંઘના અતિ આગ્રહથી સં. ૧૬૭૦ નું આતુર્માસ હતું, ચોમાસુ ઉતર્યે વિદ્યાર કરી સાહલી, રાણપુર અને આબુજીની યાત્રા કરી કેસરીયાજી પધાર્યા ત્યાં દર્શનથી પદ્મોદ્ઘાસ પ્રાપ્ત કરી વિદ્યાર કરી ઉડેપુર પધાર્યા.

આ વખતે તેમના બંધુ યોસિદવિજયજીની તત્તીયત નરમ થવાથી ગુરુ મહારાજશ્રીની આજ્ઞા પ્રાપ્તી, ઈંડર, પ્રાંતિજ વિગેરે સ્થળે યર્ષ જમણવાડ પધાર્યા અને આતુર્માસ માટે શાહપુરના સંઘનો અત્યંત આગ્રહ થવાનો સં. ૧૬૭૧ નું આતુર્માસ શાહપુર જમણવાડમાં હતું. તેઓશ્રીની સુધાર-સીત્લી વાણીનું પાન કરવા ચંદેરમાંથી સંજ્ઞાબંધ ઓગાઓ આવતા. જેથી સુધે ઉરાધવ વિદ્યાગ બનાવ્યો અને લોકો

૩ ૧૮૦૭ થયા ત્યાંથી વિહાર કરી અમદાવાદ થઈ સાણંદ
 પધાર્યા અને ત્યાં અતિ આગ્રહથી સં. ૧૬૬૭ નું ચાતુર્માસ
 કર્યું. અને શ્રી સંઘની પુનિત ભાવનાથી પ્રેરાઈ વ્યાખ્યાનમાં
 સુત્રનું વાંચન કર્યું. જેથી જ્ઞાન ખાતાની સુંદર ઉપજ થઈ.
 ચોમાસું ઉતર્યે વિહાર કરી પાનસર તીર્થની યાત્રા કરો. તીર્થા-
 ધિરાજના દર્શનનાં ભાવોદ્રેક વેગ આવવાથી પાલીતાણા પધાર્યા
 અને ત્રણ વાસ સ્થિરતા કરીને શ્રી હંસરાજભાઈ પાસે કર્મગ્રંથા-
 લિક્ષતું જ્ઞાન મેળવ્યું. એટલામાંજ પોતાની વૈરાગ્યમય દેશનાના
 સિંચનથી વીરમગામ નિવાસી શાહ અમુલ્લખ લલ્લુભાઈની
 દીક્ષાની ભાવના થતાં એત્ર વહમાં પાલીતાણાથી વિહાર કરી
 વીરમગામ પધાર્યા. અને ચતુર્વિધ સંઘે કરેલ અતિ ઠાક
 પૂર્વક દીક્ષા આપી અને તેમનું નામ મુનિ અકલંકવિજયજી
 રાખવામાં આવ્યું. ત્યાંથી વિહાર કરી ભોયણોજી
 યાત્રા કરી પાટણ પધાર્યા ત્યાં પં. ચતુરવિજયજી પાસે મુનિ
 સુરેન્દ્રવિજયજી તથા અકલંકવિજયજીને વડી દીક્ષા અપાવી.
 અને પાટણથી વિહાર કરી સઘી સંઘના આગ્રહથી જાંસારિક
 જનમગમિમાં ગાર મુનિવરો સાથે પધાર્યા અને સં. ૧૬૬૮
 નું ચાતુર્માસ સમીમાં કર્યું. ત્યાં તાળીની મધુરતાથી ધર્મની
 સુંદર ભગ્નિ લાગ્યા. અને સામાન્ય ગ્રામમાં તપશ્ચર્યા
 એટલી જમી થઈ જેમટે ચોટ માસશ્રમજી, તેવીસ સોળભત્તાં,
 પચીસ અઠ્ઠમિયા, તેમજ અઠ્ઠમ મટોત્સવ, નવ નોદારથી
 ગિરિ સુદર પાર્શ્વિક દાયો થયાં ચોમાસુ સંપૂર્ણ થયે શાહ
 જેલ પાઈ જેમરતા ધર્મગતી મેનાએને કાઠેલ સંજેશ્વર-
 જીના મંદિરમાં પધારી યાત્રા કરી ગાધનપુર પધાર્યા. ત્યાંના
 મંદિર મંદિર દેવાદી વ્યાખ્યાનમાં હું પડેલો હું પડેલો

કરાવવામાં આવતાં પૂ. ચરિત્રનાયકે ક્રિયા તથા માહારોપણ વિગેરે કરાવવામાં સુંદર ભાગ લીધો હતો. ત્યારબાદ ત્યાંથી ગુરૂમહારાજશ્રી સાથે વિદ્યાર કરી ભાવનગર પધાર્યા ત્યાંએક માસ સ્થિરતા કરી ઘોષા નવળંકાપાર્શ્વનાથજીના દર્શન કરી મહુવા પધાર્યા ત્યાં જીવત સ્વામિના દર્શન કરી ચોઠી સ્થિરતા કરી. પૂ. ચરિત્ર નાયક ગુરૂ આજી લઈ પાણીતાણા પધાર્યા ત્યાં દાદાને લેઈ વિદ્યાર કરી વીરમગામ પધાર્યા અને ત્યાં સંઘની સાથેક વિનંતિ થતાં સં. ૧૬૭૩ નું આતુમોસ કયું. ત્યારબાદ ત્યાંથી વિદ્યાર કરી ગામે ગામ ધાર્મિક પ્રવૃત્તિઓ કરાવતાં સાણુંદ પધાર્યા અને ત્યાં વિજય-વોરસૂરિજી મહારાજશ્રી પાસે ઉપાઙ્ગનું યોગોદ્દન કયું અને સાણુંદથી વિદ્યાર કરી વીરમગામને. આથક થવાથી ત્યાં પધાર્યા અને ત્યાં સં. ૧૬૭૪ નું આતુમોસ કયું. ચોમાસા બાદ વિદ્યાર કરી ગામે ગામ જામ જીવોને વિદ્યાસ કરતા નોટાણા પધાર્યા ત્યાં સુંદરતાના ચા. હરજોવિંદ ઉમેદ-અંદના ધર્મપત્ની પરચન જેને કુટુંબીઓના ઉત્સાહપૂર્વક સં. ૧૬૭૫ ના માગસર સુદ દયમે દીક્ષા આપી સાધ્વી દર્શનથી બનાવ્યાં.

હરજીવનદાસમાંથી શ્રી ઇંચનવિજયજી અન્યા

તેઓશ્રીની સાથેજ એટલે સં. ૧૬૭૫ ની માગસર સુદ ૧૦ મે ભાવનગરના રહીય ભાવસાર હરજીવનદાસ ગુરુનાયક પાસેને જવિરહની અલ્પ ભાવનાની ઉત્કંઠવા ચરાયો

ધર્મક્રિયામાં ખૂબ જોડાયા. ચોમાસા બાદ સં. ૧૬૭૨ના
 પોષ માસમાં શુદ્ધ મહારાજશ્રી અમદાવાદ પધારવાના હોવાથી
 પૂજ્ય ચરિત્ર નાયક પ્રાંતિજ સુધી સામે ગયા ત્યાં પહેલેથી
 આવેલ સુનિ જયંતવિજયજી તથા સુનિ વિશાળવિજયને
 માંડલીઆ જોગ કરાવ્યા અને માસ પૂરો ગતાં શુદ્ધ મહારાજશ્રી
 પધાર્યા. ત્યાં સુંદર સામૈયું થયું. ત્યાંથી શુદ્ધ મહારાજ સારું
 વિહાર કરી મહા શ્રુદ્ધિ તેરસના રોજ દળદળાભર્યા સ્વાગત
 સાથે અને ખબરોના સુંદર દાણુગાર સાથે અમદાવાદ ઉત્તમ-
 ક્ષેત્રની ધર્મશાળામાં પધાર્યા અને ત્યાંથી સંઘના અતિ
 આગ્રહથી શાહપુર પધાર્યા. ત્યાં તેઓશ્રીએ જુદી જુદી પોળોની
 વિનંતિથી સુંદર શેલીમાં બાહર લાપણું આપ્યા જેથી
 લોહોમાં ધર્મ વાગૃતિ અને શાસન પ્રભાવના સુંદર ધર્મ.

૫૦ સિંહવિજયજીનો સ્વર્ગવાસ

સુનિ સિંહવિજયજી મહારાજશ્રીને અનેક ઉપચાર કરવા
 છતાં ધર્મ ગતિ આગળ દર્ધ દોષનું ચાલતું નહિ હોવાથી
 તળીયતનો સુધારો થયો નહિ. અને તેઓશ્રીને લઈ પૂ-
 ચરિત્રનાયકને ગોધાવી જવાનું થયું ત્યાં પછી તળીયત
 નાદુરસ્તજ રહી. અને છેવટે સમ્યક્ આરાધના પૂર્વક સં.
 ૧૬૭૨ના ચૈત્ર સુદિ એકમે દાલધર્મ પામ્યા અને સંઘે
 અદાઈ-મહોત્સવ થયો. ત્યારબાદ સિંહાર કરી પાલીતાણા
 પધાર્યા અને ત્યાં પૂજ્ય શુદ્ધ મહારાજશ્રીની સાથે સં. ૧૬૭૨નું
 આત્મજીવન પૂરું અને ત્યાં સૂર્યવર્ણવ વિગેદના ચોક્કો કર્યા
 અને આગા નિવાસી કેદ દાખમીઆદજી વેદ તરફથી ઉપધાન

જાતની પ્રભાવના થઇ. ત્યાં ઘોઠો સમય સ્થિરતા કરી
અમદાવાદ પધાર્યા અને ત્યાં માસકલ્પ કર્યો.

પૂ. ચરિત્રનાયકને અપાયેલ ગણિ. પંન્યાસ

પદારોપણ

અમદાવાદથી વિહારકરી કપડવંજ પધાર્યા અને ત્યાં
પૂઠ આચાર્ય વિવ્રયધીરસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રીના ઉપદેશથી
સંઘે કરેલ અઠ્ઠાધમહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર વિગેરે મહોત્સવ
પૂર્વક ધી ચરિત્રનાયકને સં. ૧૬૭૫ ના બથાડ મુદી ૨ ને
ગણિપદ્યો અને શ્રુદ્ધિ પંચમીએ પંન્યાસપદ વિબૂવિત કર્યા
યોગ્ય મહાત્માને યોગ્ય સન્માન મળનાથી સંઘમાં આનંદ
આનંદ ફેલાઈ ગયો આ મહામંગલકારી પ્રસંગે જહાર
જામના ઘણાજ સાધગિઠિાનો પત્તુ સંઘે સારી સેવા કરી
હતી. અને પૂજ્યપંન્યાસજી મહારાજધોનું સં. ૧૬૭૫ નું
ચાતુર્માસ કપડવંજમાં થયું ચાતુર્માસ પૂર્ણ થયે વિહારકરી
જેઠા ઘોઠો સમય સ્થિરતા કરી માતર તીર્થની યાત્રા કરી
અમદાવાદ થઇ પાણીતાણા પધાર્યા તેજ સમયમાં પૂજ્ય
આગમોદ્ધારક આચાર્ય સાગરાનંદસૂરિજીએ આગમ
વાંચના વૈશાખ વદી છઠ્યો શરૂ કરેલ તેમાં ઓષનિર્ચુક્તિ,
પિંડનિર્ચુક્તિ, ભગવતીજી, પતાવણીજી વિગેરે સૂત્રની
વાંચના થઇ તેમાં પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજધોએ પત્તુ
સારા લાભ લોધો અને સં. ૧૬:૧નું ચાતુર્માસ ત્યાં ઠોટા-
વાળાની ધર્મશાળામાં થયું.

ઘોમાસા બાદ વિહાર કરી કુંડલા પધાર્યા ત્યાં ઉપદેશ

તેમણે પૂજ્ય ચરિત્રનાયકના નામથી હીક્ષા લીધી અને
 સુનિશ્ચી કંચનવિજયજી બનાવ્યા. તેઓશ્રીના માતૃશ્રી
 મેંધીનાથએ સારાય સંઘ વચ્ચે સ્વહસ્તે આંદોલ કરી સારું
 પુત્ર વાત્સલ્યપણું બતાવી આપ્યું હતું. માતા તેજ કહેવાય
 કે પુત્ર પાસે પોતાનો સ્વાર્થ નહિ હોવા છતાં પુત્રની
 દુર્ગતિનો ડર રાખે. જેમ આણકચની માતાએ રાજમાતા
 થવાનો હોવા નહિ કરતાં પુત્રની દુર્ગતિનો ડર રાખ્યો હતો
 અને આગલા રાજચિન્ન રૂપ બે હાંત ઘસાવી નાખ્યા તેમ
 પૂઠ કંચનવિંની માતાએ પણ પુત્ર વાત્સલ્ય ખરેખર સાબિત
 કરી બતાવ્યું હતું. ધન્ય છે આવી જનનીગોને. તે વખતે
 તેઓશ્રીના ધર્મપત્ની ગખંડ સોલાગ્યવંતી બેન સ્તને
 પ્રદાયર્યત્રત અંગીદાર થયું હતું. આ હીક્ષાની હોડો ઉપર
 મુંદર છાપ પડી હતી. આ મહોત્સવમાં લાવનગર તેમજ
 અનંક ગામોની મુંદર દાજરી હતી આ ચિરસ્મરણીય પ્રસંગની
 યાદિ નિમિત્તે સંઘ દાયમ તે દિવસે પાખી પાળવાનું નક્કી
 થયું હતું. આજે પણ તે ણરાબર પળાય છે. ત્યારબાદ
 ત્યાંથી વિહાર કરી હટોથણુ પધાર્યા ત્યાંના જોક ગૃહસ્થે
 સંખેશ્વજીનો સંઘ માઠયો તે સંઘ સાથે યાત્રા કરી સમી
 પધાર્યા ત્યાં પૂઠ તોરસૂરિજી મહારાજશ્રીનો સમાગમ થતાં
 પૂઠ ચરિત્ર નામકે મહા સુદિ છઠ્ઠે દિવસે લગવતીસૂત્રના
 યોગમાં પ્રવેશ કર્યો. આ દહીંમીંગ પીતામ્બરદાસ તરફથી
 જગમજું થયું તેનાં ગાનિ સ્તાત્ર બણાવાયું અને લલકુળાઈ
 સંજોગે તરફથી અપોત્તરી સ્તાત્ર બણાવાયું અને શ્રી-
 મંદનજિજ્ઞાસુને વડી લીલા બતાવ્યા. આમ અનેક ગુપ્ત
 કથાઓ સંઘનાં અનિરૂપ દેવયો. શ્રીકૃષ્ણ આદિ અનેકની

વડી દીક્ષા આપી ત્યાર બાદ શેઠ જીવજીભાઈ અમલજીભાઈની પચીસ ત્રીસની દુકાની સાથે વિહાર કરી લીંબડી થઈ પાલીતાણા નવાણુ માટે પધાર્યા. અને ક્રિયા સહિત નવાણુ યાત્રા કરી ત્યાંથી વિહાર કરી સુમી સંઘનો અતિ આગ્રહ થવાથી સગી પધારી સં ૧૬૭૬નું ચોમાસું હતું. ઉપદેશની સુંદર છાપ પડી કે જેથી તપસ્વીયો ઘણા સારા પ્રમાણમાં થવા સાથે વડેચા પેલ્લચંદ મનચંદ તથા શા. લેરચંદ મોહનલાલે ઉપધાન કરાવ્યાં. અને શાસ્ત્ર-કેન્નતિના ઘણા દામો થયાં. ત્યાર બાદ વિહાર કરી સં. ૧૬૮૦ની પોષ વદિ પંચમે રાધનપુર પધાર્યા. ત્યાં સંઘે અભય સ્વાગત હતું. રાધનપુરમાં કરાવેલ વર્ધમાન તપ અભિષેક ખાતાની સ્થાપના અહિં ત્યાજમય પોતાના જાતિ સ્વભાવના અંગે તેમજ શેઠ વેણીચંદ મુરચંદની પ્રેરણાથી વર્ધમાન તપ ખાતાના અંગે સરસ ચેતીમાં વર્ણન હતું. કે જેથી પ્રસંધા સ્થાપનાને સંઘે નિર્ણય કર્યો. ચરૂઆતમાં શેઠ મોતીલાલ મૂળજીભાઈએ દાર્દિઈ અનુમોદન સાથે ૧૦૦૧૭ રૂા. ભર્યા ત્રિધિઓ નોંધાવી. તેમના માટે પરિચય કરતાં સારી રકમ થઈ. તેમજ ત્રિધિઓ ઘણી નોંધાઈ ગઈ અને તે સંસ્થા એટલો પગભર છે કે બહારગામના ખાતાને મદદ મોકલાવી શકે છે. ત્યાંથી વિહાર કરી કુવાળા ઘરા આદિ ઠેકાણે મહત્વના કાર્યો કરતાં શંખેશ્વરજી પધાર્યા અહિં શેઠ જીવજીભાઈ પ્રતાપશી વંદનાર્થે પધાર્યા હતા. તેમને આયંબિલ ખાતાના રાધનપુરમાં મકાન માટે ઉપદેશ આપતાં રૂા. ૪૦૦૦૦નું અર્થ મકાન બંધાવો આમ્રું. અને તેને તપસ્વીઓ દામ લઈ રદા છે. ત્યાંથી સંજવપુર પધારી જાડયાળા સ્થપાવો. ત્યાંથી પાંડગ થઈ

મૃતનું ખાન કરી એક લાઇએ ઉના દીવ અને અમરોનો
 છરી પાળતો સંઘ કાઢ્યો, સંઘ સાથે યાત્રા કરી માંગરોળ
 પધાર્યા. ત્યાં વ્યાખ્યાનની અનેરી અસર થવાથી શેઠ મકનજી
 દાનજીએ ગીરનાગતીર્થનો છરી પાળતો સંઘ કાઢ્યો. સંઘ
 સાથે યાત્રા કરી. શા રણુછોડદાસ દેવકરચુના ઉજમણા
 પ્રસંગે પોરબંદર પધાર્યા. ત્યાં ચોમાસાની વિનતિ થઈ પણ
 તેની પહેલેથી માંગરોળ સંઘનો અતિ આગ્રહ હોવાથી
 પાછા પધારી સં. ૧૯૭૭નું ચોમાસુ ક્યું ત્યાં સંઘવી શેઠ
 તરફથી ઉપધાન કરાવ્યા અને પૂર્ણ થયે વિહાર કરી રસ્તામાં
 યાત્રા કરતાં લમનગર પધાર્યા ત્યાં વ્રતો ઉપરની લાવવાહી
 હેયનાથી ચોસઠ લાઇ જહેનોએ વ્રતો ઉચ્ચર્યા. ચૈત્રી ૧૫ની
 દેવવંદનની ક્રિયા થા. શાંતિલાલ ખેતશી તરફથી યતાં
 આનંદ આનંદ ફેલાયો હતો. આજ અરસામાં રાણપુરના
 શેઠ નાગરદાસ પુરુષોત્તમને ત્યાં ઉજમણા પ્રસંગે આગ્રહ
 યતાં પૂતળ ચારિત્રનાયક વિહાર કરી રાણપુર પધાર્યા.
 અતિ હાહીધર નિવાસી સંઘવી ઓતમચંદ ભૂદરને મહા
 મુદ પના દીક્ષા આપી અને સુનિ ઉચોત વિનય નામ
 આપ્યું ત્યાં લગવાળીના બીખાવાણની દીક્ષા મહોત્સવપુર્વક
 ૧૦ સુ ૧૦મે થઈ અને સુનિ ભુવનવિનયજી જાન્યા ત્યાંથી
 વિહાર કરી વટવાણમાં ઝીંઝુવાડાના થા. માનચંદ માવજીના
 મુખે મળિએનને શેઠ મુદિ ૧૩મે દીક્ષા આપી. દર્શનશ્રીજીના
 દિવસ મળેથી મેઘશ્રી જનાવ્યા તેજ દિવસે સુનિ ભુવન
 વિનયજીને વધી દીક્ષા આપી અને ૧૯૭૮નું ચોમાસું ક્યું.
 વે.મ.સામાં વપદેવી, ધર્મ ક્રિયા તેમજ સુનિઓને ચોમા-
 સુદન કમવરામાં આપ્યા ત્યાં કાર્તિક વદિ ૧૬ સાંધવી મેઘશ્રીને

દિને સ્થાપના થઈ. હાલ આ સંસ્થા સપૂર્ણ પગભર છે. અને બહાર ગામ મહદ મોકલે છે. ત્યાં સંઘના અતિ આગ્રહથી સં. ૧૬૮૧ નું ચોમાસું કયું ચોમાસા બાદ ત્રીજોવન હરખચંદ તરફથી નીકળતા પ્રંધમાં રસ્તામાં ઉપદેશ આપતાં યો યતુન્નય પધારી યાત્રા કરો અને દેવગાણા ઉપદેશ આપતા પધાર્યા દેવગાણામાં પ્રતિષ્ઠા અને બે સુસુણનીદીક્ષા અહિં તેઓધોના સદુપદેશથી મંદિર તયાર થયું હતું. અને યો વિમળનાથસ્વામીને તખ્તરીન કરવાનું શુભ સુદુર્ત દાગણ સુદ ૩ આબરુ. આ વખતે સમીના રહીશ શા સંધ્યાચંદ લલુભાઈ તથા બાવનગરના બાવસાર ઓઘડભાઈ રામજી બન્ને ભાઈઓ ઘણા વખતથી દીક્ષા લેવાની ઉત્કટ ભાવનાવાળા હોવાથી બન્નેના ઉત્સવની ઉજવણી સુંદર થઈ, અને વિશાગ માનવ મેદની વચ્ચે દીક્ષા આપી અનુક્રમે મુનિ લલિતવિજયજી બનાવી પંચાસજીના શિષ્ય અને આણંદવિજયજી બનાવી મુનિ દંચનવિજયજીના શિષ્ય રાખ્યા. આ મહોત્સવોમાં શા હરિચંદ ત્રીઠાભાઈએ લક્ષ્મીથી અને શા ગીરધરભાઈ આણંદજીએ મંદિર તથા પ્રતિષ્ઠાનાં કાર્યોની સુદર સેવા બજાવી હતી. આ પ્રસંગની માઠી નિમિત્તે દેવગાણામાં કાયન પાખો વજાય છે. ત્યાર બાદ ત્યાંથી પિઠાર કરી બાવનગર પધાર્યા ત્યાં દોઢ માસની રિય-સ્તામાં ચેત્રી ઓળી તથા દેવચંદન યો સંઘને દેરાબા ત્યાંથી વિદાર કરી વડવાણ પધાર્યા ત્યાં મુનિ લલિતવિજયજી તથા મુનિ આણંદવિજયજીને વડે દીક્ષા આપી ત્યાંથી વિદાર કરી પાટડી પધાર્યા. ત્યાંના યો સંઘની આગ્રહ બરી વિનંતિને માન આપીને સં. ૧૬૮૨ નું ચાતુર્માસ કયું.

થઈ વીરભગામ પધાર્યા. અને ત્યાંના સંઘના અતીવ આશકને
 વથ થઈ સં. ૧૬૮૦નું ચોમાસું કર્યું ત્યાં મુનિ હરખવિજયજીના
 શિષ્ય મુનિ પુષ્પવિજયજી મહારાજશ્રીને ભાગવતીના યોગે
 વહેન કરાવી પંન્યાસ પદ આપ્યું. આ વખતે મુનિ કંચન-
 વિજયજીના સંબંધી ભાવસાર હરજીવનદાસ વતમાબીદાસને
 ઠારથી ઠાર્તિક વદિ ડગે દીક્ષા આપી અને મુનિ કંચનવિજયજીના
 શિષ્ય મુનિ કલ્યાણવિજયજી જનાંબ્યા, ત્યાંથી વિહાર કરી
 વિઠ્ઠલપુર આવ્યા. ત્યાંના શેઠ ત્રીકમચંદ કસનદાસને સંઘ
 ઠાઠવાને હોઈ અતિ આશરુ થતાં અને છરી પાળતા સંઘમાં
 રસ્તામાં વ્યાખ્યાનથી જનતામાં સુંદર છાપ પાડતાં ચંપેશ્વરજી
 પધાર્યા. ત્યાં સંઘવીએ દેરાબર તથા સાધારણ ખાતામાં
 સારી રકમ ભરી હતી અને સંઘ ભક્તિ કરી હતી, અહિં
 ધાંગધા પધારવા તે સંઘનો આશરુ થતાં તેમજ ઘણા
 વખતથી ભાવના વાસિત ઠવાણાના શા સુંદરજી જીવજીભાઈને
 દીક્ષા લેવાની હોવાથી ચરિત્રનાયક ધાંગધા પધાર્યા. ત્ય
 સુંદર સ્વાગત થયું. મહોત્સવ પૂર્વક સં. ૧૬૮૧ ના મહ
 મુરી છઠે દીક્ષા થઈ. અને પોતાના શિષ્ય સુમતિ વિજયદ
 બનાવ્યા આજ વખતે શેઠ નાગરદાસ પુર્યોતમને શ
 સિદ્ધાચરને સંઘ ઠાઠવાને હોઈ ત્યાં પધાર્યા અને પૂર
 સગવડતા સાથે સંઘમાં યાત્રાથી ઉલ્લાસ પામી પંન્યાસ
 મહારાજે શેઠ નાગરદાસને તીર્થ ગાળ પહેરાવી એજ નંદી
 મુનિ હરખજી વિજય તથા મુનિ સુમતિ વિજયજીને વ
 દીક્ષા આપી. જે સર્વને નાગરદાસ શેઠે સુંદર સખા
 કરી હતી ત્યાંથી વિહાર કરી ભાવનગર પધાર્યા. ત્યાં વર્ષમ
 ન પડે. અમરદાસ ઉપદેશ આપી અશ્વત્થતીયાના રૂ

વિહાર કરી વીરમગામ, ચંખેશ્વરજીની યાત્રા કરી રાધનપુર
પધાર્યા ત્યાંથી ઘોડી સ્થિરતા કરી વિહાર કરી ઝીંજુવાડા
પધાર્યા ત્યાં મહા વડી પ મે બાઇ સમરથને દોહા આપી
સા દર્શનશ્રીજીનાં શિષ્યા સંચમશ્રીજી બનાવ્યા અને
ત્યાંથી વીરમગામ આવી જખવાડીયામણીલાલના ધર્મ
પત્ની ચંચળબાઇને દોહા આપી સા. ચરણશ્રીજી બનાવ્યા.
ત્યાંથી બોયલ્જી પધાર્યા ત્યાં દેશવિરતિ ધર્મારાધન સભા
મળી જેમાં શ્રી આગમોદ્ધારકાચાર્ય તેમજ મેઘસૂરીશ્વરજી
પધાર્યા હતા, ત્યાં શા માનચંદ માવજીની પુત્રી મંછીત્રા-
ઈને દોહા આપી સા રતનશ્રીજી નામ પાડી સા. મેઘશ્રીજીના
શિષ્યા બનાવ્યા; ત્યાંથી વિહાર કરી ચંખેશ્વરજી યઈ સમી
પધારી રામપુરા નિવાસી શ્રાવિકા ગંગાબાઇ તથા ચંચળ-
બાઇને દોહા આપી, અનુક્રમે શા દર્શનશ્રીજી તથા શા.
મનોહરશ્રીજીના શિષ્યા ધર્મા, તથા બીજા ત્રણ સાધીજીઓને
વડી દોહા આપી ત્યાર બાદ રાધનપુર પધાર્યા અને સંઘની
વિનંતી સ્વીકારી સં. ૧૬૮૪ નું ચાતુર્માસ કયું અહિં સં.
૧૬૮૦ માં સ્થાપન કરેલ વર્ધમાનતપ ઉપર ખૂબ બાર
પૂર્વક દેશના આપી ફંટનો સારો વધારો કરાવ્યો જે
સંસ્થા હજુ પણ સુંદર રીતે ચાલી રહી છે

ચામાસુ પુર થયે સમી પધાર્યા ત્યાં વર્ધમાન તપ
સંસ્થાને ત્યાંના તેમજ રાધનપુરના ગૃહસ્થો પાસે મજબુત
બનાવરાવી ત્યાર બાદ રાધનપુરવાળા જીવતલાલ પ્રતાપસીના
હરી પાળતા સિદ્ધાચળજીના સંબંધમાં તેઓશ્રીની વિનંતીને
માન આપી પાલીતાણા પધારી યાત્રા કરી અહિં બાવસાર

પાટડીમાં દીક્ષા-મહોત્સવ તથા ઉપધાન તપ

અહિં વૈરાગ્યમય દેશનાનું શ્રવણ કરતાં પ્રેમચંદ્રભાઈ
છગનલાલ સંયમ લેવા તૈયાર થયા તેઓશ્રીએ એક લઘુપુત્ર
તથા પુત્રીને છોડી અચાક સુદી ૧૧ ના સંઘે કરેલા મહોત્સવ
પૂર્વક દીક્ષા લીધો અને પંચાસજીના શિષ્ય મુનિ પ્રતાપ
વિજયજી બતાવ્યા. ચોમાસામાં જે સદ્ગૃહસ્થો તરફથી
ઉપધાન કરાવ્યાં, જેમાં મહેસાણા પાઠશાળાના વિદ્યાર્થીઓ
પણ આવ્યા હતાં. આગશ્વર સુદ ૬ઠે માળ પહેરાવી અને
ત્યાંજ મુનિ પ્રતાપવિજયજીને વડી દીક્ષા આપી વિહાર કરી
શંખેશ્વર ધર્મ સમી પધાર્યા; જેજ અરણમાં શેક નગીનદાસ
દરમચંદ તરફથી નીકળેલ કચ્છ-ગિરનારના સંઘમાં પધા-
રવા વિનંતિ થતાં તેઓ શ્રી શંખેશ્વરમાં ભેગા થઈ ગયા.
ચતુર્વિધ સંઘના વિશાળ સમૂહ સાથે વિહાર કરતાં પંચાસર,
દમોડ, માંડળ, ઝીંજુવાડ, ધર્મ ધાંચધા પધાર્યા. ત્યાં સંઘનું
મુંદર સ્વાગત થયું. ત્યાંથી કચ્છ તરફ મ્હોટા મ્હોટા થકે-
નોની યાત્રા કરતા ભદ્રેશ્વરજી પધાર્યા જેમાં યાત્રા કરતાં
અનંત આનંદ પ્રગટ્યો, ત્યાંથી સંઘ સાથે રાજકોટ, મેરથી
વડોદરા ધર્મ ધીરનારજીની યાત્રા કરી ત્યાંથી વિદાર કરી
વડોદરામાં વેળાખ મુદ પ મે ભાઈનારાયણદાસને દીક્ષા
આપી, પંચાસજીના શિષ્ય મુનિ નિપુણવિજયજી બતાવ્યા
તેમજ સંઘના અનિ આચર્યો સં. ૧૨૮૩ નું
સંકલ્પન કરી, મુનિ નિપુણવિજયજીને વડી દીક્ષા આપી
અને સંઘનું વિનંતિયો ભગવતીજી સૂત્ર વાંચવું શરૂ કર્યું.
સંજનમાં શ્રીનામો ઉતારના હતા, ચોમાસા આદ

જેઠાલાલને માતાપિતાની અનુમતિથી શેઠ જીવતલાલભાઈએ કરેલા મહોત્સવ પૂર્વક મહા વદિ ૧૧ સે દીક્ષા આપી મુંની કંચનવિજયજીના શિષ્ય મુનિ જગતવિજયજી બનાવ્યા અને વિહાર કરી ચૈત્રી દેવવંદન બાવનગર કરાવી વિહાર કરતાં અમદાવાદ-શાહપુર પધાર્યા.

ત્યાં જેઠાણાના રહોશ ઇચ્છા જોઈને મહોત્સવ પૂર્વક શેઠ હઠીભાઈની વાડીએ દીક્ષા આપી ઇન્દ્રશ્રીજી નામ રાખી સા. મેઘશ્રીના શિષ્યા કર્યા તેમજ ત્યાંના સંઘની અતીવ આગ્રહથી ૧૯૮૫ નું ચાતુર્માસ કર્યું અહીં પણ વર્ધમાન તપ માટે અસરકારક ઉપદેશ આપતાં શાહપુર સંઘે વર્ધમાન તપ સંસ્થા સ્થાપી, તિથિઓ તથા ફૂંડ ચારૂ ચરુ. આજે પણ સારી રીતે આવી રહી છે. અને તેની કમિટી નીમાઈ છે. ચાતુર્માસમાં તપસ્થાનો ઘણીજ સુંદર થઈ હતી. ચોમાસા બાદ ડાહ્યાભાઈએ શહેર ચાત્રા કરાવી લાલ હીધો હતો. ત્યારબાદ ત્યાંથી વિદાર કરી વીરમગામ, માણસા, લોદરા, વિજયપુર વી. માં મર્મ દેવના આપતાં પ્રાંતિજમાં પધાર્યા. ત્યાં પણ ઉપદેશ આપી વર્ધમાન તપ સંસ્થા ખોલાવી, ત્યાંથી માણસાના સંઘને એ માસા ને દે આગ્રહ કરાવ્યો માણસા પધારી ૧૯૮૬નું ચાતુર્માસ માણસામાં કર્યું. ત્યાં પણ વર્ધમાન તપ સંસ્થા ખોલતાં વિજયપુર બાદ સારી ગા. જેસિંગલાલ અગતલાલ ના ઈજ્જતમાં મળે. પધાર્યા અને માણસાની વર્ધમાન તપ સંસ્થાને દેવ દબરુમાં મદદ આપવી. ત્યાંથી વિદાર કરી મેઘાદેવ સર્વ પાંડે દેવમાં ત્યાં ઉપદેશ આપતાં ગા. જેઠાભાઈ ૧૯૮૭ નું વર્ધમાન તપ સંસ્થાને કરી પાંડેના સંઘ નીકળ્યો.

વિજયજી તથા સુનિકનક વિજયજીને મહા વડ છઠ્ઠે વડી હીક્ષા આપો. વિદ્યાર કરી ઉપદેવજ પધાર્યા અને ત્યાં વર્ધમાન તપ સંરચા સ્થાપન કરાવી અને ચૈત્ર માસ સુધી સ્થિરતા કરી.

સુરતના ચાતુર્માસમાં કરાવેલ યાદગાર ધર્મારાધન

શેઠ નવલમંદ ખીમચંદ, ગુલામચંદ મોતીચંદ, તથા નેમચંદ નામાભાઈ વી. ગૃહસ્થોના અત્યાચક્રને વસ થઈ અદિતનાથક દત્તદાસચાર્યા સાથેયા સાથે સુરત પધાર્યા અને આશ્વદ્ધ ભદેલી વિનંતીથી સં ૧૬૮૮નું ચાતુર્માસ ગોપીપુરામાં થયું જ્યાં અનેક ધર્મ કાર્યો થયાં તેની દુકં નેધ—

વ્યાખ્યાનની સુંદર અસરથી ૩૫૦ જેટલા વર્ધમાન તપ કરનારા થયા, ચોદ પૂર્વ તથા અષ્ટ મહાસિદ્ધિ તપ થયાં, વ્યાખ્યાનમાં દ્વર દ્વરથી આવો ચીકાર માનવ મેદની ભરાવા લાગી અને શીક્ષણ-પુસ્તક વિ. ની રોજ રોજ પ્રભાવના ચવા માંડી ચાર સદ્ગૃહસ્થો તરફથી ઉપધાન તપ ચરૂ થતાં માણ જજ શોયુત સુરચંદભાઈ બદામી, નવલમંદ-ભાઈ, શેઠ જવેરભાઈ પત્તાજી, શેઠ નેમચંદભાઈ આદિ ગૃહસ્થો તેમજ ભાઈ વયના ભાળકેા મળી ૮૮ પુરૂષો અને ૩૩૭ શાવિકાઓ થયા.

ત્રિપાળીમાં કસાઈઓ ગાયોની કતલ કરવા હતા તે ભાજતમો અભયદાન ઉપર નાળીનેા ઝરો છાંટનાં દુદધ પીત્રગી હડધાં અને દુકં સમયમાં જ રૂા ૧૬૦૦૭ એકા થઈ ગયા અને ગાયોને અભયદાન મળ્યું. ઉપધાન પૂર્ણ

માગસર સુદિ ૫ મે મુ. ઉદયવિહયણ. મુ. પ્રજ્ઞેધવિજયણ અને
મુ. પ્રેમવિજયણને વડિ દીક્ષા આપી જેમાં પહેલા અને ત્રીજા
શ્રી ચરિત્રનાયકના અને બીજા મુ. ભુવનવિજયણના શિષ્ય
બન્યા.

ત્યારબાદ વિહાર કરી વીરમગામ પધાર્યા ત્યાં ભાઈ
શેષમલણને દીક્ષા લેવાની હોઈ સંઘ અતિ હર્ષ પામ્યો
વાયણું ગાલ્યાં અને વરઘોડામાં તેમની માતા રતનભાઈએ
પોતાના હાથે જ આંલલો કરી સંસાર દૂષમાંથી ઉદ્ધર્યા. ધન્ય
દે આવી માતાઓને ? રાં. ૧૯૮૮ના પોષ વદિ ૧૦ મે
મંગળપ્રભાતે શ્રીસંઘની વિશાલ માનવ મેદનીમાં દીક્ષા થઈ
અને નામ મુનિ શ્રી સુખોધવિજયણ રાખી પોતાના શિષ્ય
દર્શી. આજે બંને ભાઈઓ સુખોધવિજયણ તથા પ્રેમ-
વિજયણ સુંદર અખ્યાસ કરી ભવ્ય જનોને દેશના રૂપી
સૂર્યકિરણથી વિકસિત કરી રહ્યા છે. તેટલામાં જ ભાઈ
કંકુગંદને દીક્ષા આપવા માટે સાહડીના સંઘની વિનંતી
મતાં સાતડી પધાર્યા, ભવ્ય સ્વાગત થયું. વાયણું-વરઘોડા
અકુઈ મરોતસાવ વિગેરે શુભ કાર્યો ઘણાં સુંદર થયાં અને
રાં. ૧૯૮૮ના મહા સુદિ ૬ ના શુભ સુદર્શને ચઢતે પહોરે
દેશના આગા નામ મુનિ દનકવિજયણ રાખી પોતાના શિષ્ય
બન્યા. જે સવિત્ર પ્રસંગના યાદગરિ નિમિત્તે સાતડોમાં
પહોરે પધાર્યા છે. અને આગળી સ્વાસ દેતાવવા લાઈપ્રેરોનો
જાહેર અપનાવે તે સ્વામી ને આદિન્ય નિયમક અંગેનો
જાહેર અપનાવે તે સ્વામી વિદાર કરી અમલવાદ-શાકપુર
પર ન્યાય વિદાર માનવ મેદની વચ્ચે મુનિ સુખોધ-

સ્નાત્ર થયું. પૂં ચરિત્ર નાયકના સદુપદેશથી સમીના ઉપા-
 શય માટે દીપ રૂ. ૩૦૦૦) થઈ તેમના વિદ્વાન શિષ્ય સુ-
 શી. કંચનવિજયજીએ ગોડોલ આતુર્માસ કથું. ત્યાં પણ
 અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ, શાન્તિસ્નાત્રાદિ શાસન પ્રભાવના સારી
 દેરાવી હતી ત્યાં પૂ ચરિત્રનાયકની આગેવાનીથી પૂં પ્રતિમા
 િમન્ન શાન્ત મૂર્તિ વૃદ્ધિચંદ્રજી મહારાજશ્રીની મૂર્તિની
 વ્ય પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. ગુંબઝમાં બીજે પણ કેટલેક ઠેકાણે
 તાના શિષ્યોને આતુર્માસ માટે મોકલ્યા હતા જ્યાં સુંદર
 સન પ્રભાવના થઈ હતી તેમજ અનતનાયજીના દેરાસરે
 ચાન્તસ્નાત્ર સો વર્ષમાં પહેલું જ ભણાવાયું હતું તેની
 સુંદર ક્રિયાથી કચ્છી ભાઈઓમાં અનહદ આનંદ ફેલાયો હતો.

વૈરાગ્ય રસના સિંચનથી ભવોદ્વિગ્ન થયેલા
 નરસિંહોની ભાગવતી દીક્ષા

વૈરાગ્ય રસ ભરપુર પુ. પન્થાસજીની વાણીથી કેટલાય
 ૭૫ થી ભાઈઓની સંસારિક પ્રવૃત્તિઓ રૂપકથાપની ઠાળાસને
 ત્યાગી દીક્ષા લેવાની ભાવના ભગૃત થઈ તેમના આ મેચજી
 કેશવજીભાઈને તેમના કુટુંબીઓની હરેલી સારી ધામધૂમ
 પુર્વક સં. ૧૯૬૦ ના કારતક વદિ ૭ દીક્ષા આપી.
 ૩૦ મહિમાપિજયજી નામ રાખી પોતાના શિષ્ય કર્યા
 ૧૦ માગથર સુદિ ૧૦ મે અમદાવાદના આ સંકુટાવને
 શા આપો સુનિ ચરદુવિજયજી નામ રાખી સુન્દરો સોભાગ્ય-
 જયજીના શિષ્ય કર્યા.

થતાં માળના મહોત્સવ થતા ૨૫૦ માલ ઘર્ષ પહેલી માલનું
૫૦૦ મણુ ધી થયું, અને રૂપીયા ૧૫૦૦૦ની ઉપજ થઈ અને
ખૂબ ખૂબ શાસન પ્રભાવના થઈ.

બહારગામ જીર્ણોદ્ધાર માટે રૂ. ૨૦૦૦૦ તથા વડા
ચોટાચી ચંદુરના દેરાસર માટે રૂ. ૬૦૦૦ ની મદદ કરાવી
અને સં. ૧૯૮૬ના માગસર સુદિ ૧૩એ ઝગડીઆજીનો
છરી પાળતો સંઘ નીકળ્યો જેમાં શેઠ નવલચંદ ખીમચંદની
અગ્રતા સાથે ૧૫ જણ હતા માર્ગમાં કઠોર વિ. ઘણા
ગામોમાં વર્ષોના બુના અવડા શ્રી ચરિત્રનાથકે દૂર ઠર્યાં રસ્તામાં
દરેક સ્થળે સામૈયાં અને વીતરાગ દર્શનની સુંદર છાપ પડી,
વહિ અને સંઘ ઝગડીયા પહોંચ્યો, અને તીર્થમાળ સાધર્મિક
વાસ્તવ્યાદિ ઠર્યો થયાં ત્યાંથી પાછા સુરત પધાર્યા એકંદર
રૂ. ૭૫૦૦૦ જેટલી રકમ સુરતના સંઘે ખર્ચી પાછા
ફરતાં કઠોરચી કતારગામનો સંઘ નીકળ્યો ત્યાર બાદ
ગંધ સાથે સામૈયા પૂર્વક સુરત હરિપુરામાં પ્રવેશ કર્યો ત્યાં
પાટગાળા માટે સાડા દંડ એકઠું કર્યું.

મુંબઈનું ચાતુર્માસ

આ અવસરે શેઠ જીવતલાલ પ્રતાપસી, નગીનદાસ વિ.
અને બેનમુદરદાસ તરફથી ચાતુર્માસ માટે સાચદ વિનંતી થતાં
તે તરફ વિચાર કરવામાં આવ્યો, અને દરેક ગામમાં ધર્મ વાગૃતિ
કરવા દેવામાં આવે. સામૈયા સાથે મુંબઈમાં પ્રવેશ કર્યો
અને ત્યાં પહોંચ્યા પછી ચાતુર્માસ તાલમાગમાં થયું. અદિ
તે સમયે તરફથી વિનિમિત્તે અહીં મહાત્મ્ય તથા શાન્તિ

જનાવ્યા. અને ત્યાં પુનઃ મહારાજશ્રીના ઉપદેશથી કાયમ આચરિત શાળા માટે એક ગૃહસ્થ તરફથી રૂપિયા મૂકાયા.

પુનઃ ચરિત્ર નાયક અમદાવાદથી વિહાર કરી વિરમગામ થઈ સમી પધાર્યા અને ત્યાં જ્ઞાનમંદિરની આવશ્યકતા જણાતા ઉપદેશ દ્વારા રૂ. ૪૦૦૦) કરાવ્યા અને ધર્મ ભક્તિ જૈન જ્ઞાનમંદિરની સ્થાપના કરાવી ત્યાંથી વિહાર કરી છઠી આરડાવાળા આશારામભાઈની વિનંતિ થતાં ત્યાં પધારી ઉજ્જવલ, શાન્તિ સ્નાત્ર વીગેરે મુદર શુભ કાર્યો કરાવ્યા અને ત્યાંથી પાનસર પધાર્યા.

ત્યાં ખંભાતના શેઠ દસ્તુરભાઈ આદિ ચાતુર્માસ માટે વિનંતિ કરવા આવતાં તેમની વિનંતિને માન આપી વિહાર કરતા મળતા જેઠ મુદિ ૧૧ સે ખંભાતમાં સંમૈયા પુર્વક પધાર્યા અને સં ૧૬૬૦૬ ચાતુર્માસ ખંભાતમાં થઈ ચાતુર્માસમાં ચોદ પુર્વ અષ્ટ મહાસિદ્ધિ અશ્વત્થિ આદિ મુદર ધર્મક્રિયાઓ થઈ પશુપદમાં મુનિ હિન્દવિજયજીએ માત્રખમણ કરવાથી તે પ્રસંગે જૈન શાળામાં અષ્ટપદજીની રચના કરી પ્રભુ પધરાવ્યા હતા. તેમજ બાદરવા મુદિ ૧૩ સે મુનિ કંચન વિજયજી તથા મુનિ ભુવનવિજયજીને ભગવતીજીના યોગમાં પ્રવેશ કરાવ્યો. વળી આસો મુદિ ૧૦ મે ઉપધાન થઈ ચતાં રૂપ પુરગો અને ઉપ દાવિકાઓએ પ્રવેશ કર્યો તેજ અવસરે ખંભાતની ત્રણ નાની પ્રમાણિક ઓનો દીક્ષા મહોત્સવ બારે દળદળાવાળો થયો હતો.

પદવિભૂષિત શિષ્યો.

ખંભાતથી વિહાર કરી પાલીટણા પધાર્યા અને.

કર્યો અને આપશ્રીના પ્રખરવક્તૃત્વ ચારિત્રશીલતા શાસનની
ધગથ ઇત્યાદિ શુભોદી આકર્ષણ પુ સાગરજીમહારાજશ્રીએ
પણ ખાસ પદ વિભૂષિત થવા સંદેશ પાઠવ્યો છે, છતાં
પણ પુ. ચરિત્ર નાયકને તે મહાન્ પદ માટેની ઉજ્જ્વલ થતાં
હા પાડી શક્યા નહિ અને વીરમગામ પધાર્યા ત્યાં પણ
શેઠ. પોપટભાઈની ફરી ખૂબ આગ્રહપૂર્વક વિનંતિ થતાં
તેઓશ્રીને સાગરજી મહારાજશ્રી તેમજ પોપટભાઈના
આમદને વચ થવું પડ્યું, અને પાલોતાણા ધામપૂમ પુર્વક
પધાર્યા.

મહત્વને યોગ્ય મહાપુરૂષોને મળેલું
મહત્વભર્યું આચાર્ય પદ

આપણા ચરિત્રનાયકની સાથે બીજા પણ ત્રણ મહાત્મા
ઉં માણેકસાગરજી. ઉપા કુમુદ વિજયજી પં. શ્રી પદ્મ-
વિજયજીની આચાર્ય પદવીનો પ્રસંગ શેઠ પોપટભાઈ
ધારણીભાઈ તરફથી અનેક વિધ તીર્થોના રમનાત્મક મહોત્સવ
સાથે થતાં જનતામાં અનહદ આનંદ ફેલાયો અને સ્તં.
૧૯૬૨ના વૈશાખ મુદિ ૪ ને શનવારના પ્રાતઃ સમયે
અગ્નિવ્રત માનવ મેઢનીમાં આગગોદારક પુ. સાગરાનંદ
સૂરિજી મહારાજ સાહેબે ઉક્ત ચારેય મહાત્માઓને આચાર્ય-
પદ વિભૂષિત કર્યાં. અને નામ શ્રી માણેકસાગરસૂરિજી,
વિંજયકુમુદસૂરિજી, વિજયભક્તિસૂરિજી, અને વિંજય-
પ્રભસૂરિજી રાખ્યા. આ પ્રસંગે અભિનંદન પાઠવતા
કેટલાય તારો બાબ્યા દત્તા અનેકવિધ પ્રમાવનાઓ થઈ

વિદ્વત્કોવિદ્ આદિત્રશીલ મુનિ શ્રી કંચનવિજયજી તથા મુનિ
ભુવનવિજયજીને પદારોહણ કરવાનો સમય નજીક આવેલ
શ્રી સંઘને જણાવતાં અત્યંત હર્ષ થયો. અને તે નિમિત્તે
મહોત્સવની સુંદર ઉજવણી પુર્વક સં. ૧૯૯૧ ના મહા
સુદિ છઠના ચરતે પહોરે મુનિ શ્રી કંચનવિજયજીને ગણિ
તથા પંચાસપદ્ધતી અને મુનિ શ્રી ભુવનવિજયજીને ગણિપદ્ધતી
વિભૂષિત કર્યા તે ટાઇમે ઘણા શ્રાવિકાઓએ પણ અનેકવિધ
વસ્તો ઉચ્ચાર્યાં.

ત્યારબાદ તત્કાલ પધાર્યા અને યાત્રામાં આત્મિક વિકાસ
અનુભવ્યો અને ફાગણ વદી ૧૧ રસના કાયમી સંસ્થા માટે
ઉપદેશ આપતાં વર્તમાન તપ સંસ્થા સ્થાપન કરી. અને મુકર
કંઠ કરાવ્યું, તેમજ તેને સુંદર બનાવવા ભાવનગરમાંથી પદ્મ
કે. રાવળ ની મદદ આપાવી ત્યાંથી વિહાર કરી શીહાર
ધર્મ દેવગાંધી પધાર્યા. ત્યાં દુરજી બાયટવાળા ચા.
ચાંપશી પુનશી ને દીક્ષા આપી મુનિ ચંપક વિજયજી
નામ વાળી પ્રભાવવિ. ના શિષ્ય બનાવ્યા. અને ત્યાંથી
વિહાર કરી ભાવનગરના સંઘની આગ્રહ વિનંતિને સ્વીકાર
કરી સં. ૧૯૯૧ નાં ચાતુર્માસ શુક્ર, ચામાસા બાદ પુ
નવમીના ઉપદેશથી આર્ચ સાંકળી નરકથી છાંરી પાળતો
મિલનકર્મને વિગતોને સંઘ કરાવ્યો. અને ત્યાં યાત્રા કરી
તેમજ પદ્મકે. રાવળ મુકરની ગોવિંદજી લીરમંદ
નામના પુજારીને મળીને મિલન કરી ન્યાં સંઘના આગ્રહથી
પદ્મકે. રાવળ ની પદ્મકે. રાવળ ની પદ્મકે. રાવળ ની પદ્મકે.
પદ્મકે. રાવળ ની પદ્મકે. રાવળ ની પદ્મકે. રાવળ ની પદ્મકે.

રાતામાં દરેક ઠેકાણે ઉપરીઆગા તીર્થ માટે અસરકારક ઉપદેશ આપતા ફાગણ સુદ ૮ મે ખૂબ માણસ આવ્યું ત્યાં એક દિવસને બદલે ત્રણ દિવસનો કાયમી મેળો કરાવ્યો જેથી દરેક ખાતાઓમાં ઉપજ સારી થઇ ત્યાંથી વિહાર કરી લોચ, મેસાણા, લોચનગર, વડનગર, આબ્યા લોચની વર્દમાન તથા અંદાને મદદની જરૂર જણાતા ઉપદેશથી રૂ ૧૦૦૦૦ની તથા ધીન ગ્રામીની પણ સારો મદદ કરાવો જેથી તે સંસ્થા સદ્દર ચર્તા, અવિચ્છિન્નપણે ચાલવા લાગી.

ત્યાર બાદ વિહાર કરી ચેત્ર સુદ ૫ મે ઇંડરમાં પ્રવેશ કર્યો. નવપદઆરાધન વિધિ વિધાન પુર્વક ખૂબ ઉત્સાહ અને ઓચર પુર્વક ઉજવાયું અને મહારાજશ્રીના ઉપદેશથી બહારગામની ઘણી ટીપોમાં, ઇંડરગઢ જીલ્લોદ્ધાર, અને નવ-પદઆરાધક સમાજને દબરો રૂપીઆની મદદ થઇ ત્યાંથી ઉડણી પધાર્યા ત્યાંથી શા મગનલાલ મુલચંદ તરફથી તારંગાજીના સંપત્તિ અતુર્વિષ સંમ સાથે પધારી યાત્રા કરી. તે અરસામાં મેસાણાવાળા શેડ. પુનમચંદ દરજીવનદાસે પોતાને ઘેર ઉજમણા નિમિત્તે સાચક વિનંતિ કરતા પુ અરિત્રનાથક જાહેરાતો અમુદાય સાથે મેસાણા પધાર્યા આરંભકાના રહીય ગાંધી લીલુદાસ કાલીદાસ પુ અરિત્ર-નાથકનો વેરાગ્ય વાદિનો રેશનાથી ઘણા સમયથી અતિશય વેરાગી થએલ હતા. છ વિગયનો જેમણે ત્યગ કર્યો હતો.

તેઓ પૂં આચાર્યશ્રી પાસે મેસાણા દીક્ષા લેવા સહ કુટુંબ પધાર્યા, મેસાણાના સુયે તેમને અભિનંદન આપ્યું અને મહામહોત્સવ પુર્વક સં. ૧૯૬૭ના વૈશાખ વદિ છઠે

હતી, તેમાં શેક. ચોપટલાલભાઈએ રૂ. ૭ થી ૮ હજાર
 વાપરી અપુર્વ લ્હાવો લીધો હતો, હવે આપણા ચરિત્ર-
 નાયક આ વિજયભક્તિસૂરિજી નામથી પ્રસિદ્ધ થયા.
 ત્યારબાદ રાજકોટ નિવાસી બાઈ મણિએ તળાવના સંઘમાં
 પધારવા સાત્રક વિનંતિ કરતાં તલાવ પધાર્યા ને અતુર્વિધ
 સંઘની સાથે યાત્રા કરી. તીર્થમાળ પહેરાવી પાછા પાલીતાણા
 પધાર્યા. ત્યાં લીંબડોના સંઘની ચાતુર્માસ માટે સ્નાત્રક
 ભરી વિનંતિનો સ્વીકાર કરી લીંબડો જેઠ વહી જાને
 પધાર્યા તેજ દિવસે ગીયાગામના શા દલસુખભાઈ રતનચંદને
 દીક્ષા આપી મુનિ દોલતવિજયજી નામ રાખી ચોતાના
 શિષ્ય જનાબ્યા અને આપાડ સુદી છઠ્ઠે વડીદિક્ષા આપી. તે
 જળો ખર્ચ તેમના પુત્ર અમીચંદ તરફથી થયો અને સં.
 ૧૬૬૨નું ચાતુર્માસ લીંબડી ક્યું. આખ્યાનમાં શ્રી જગતી
 સૂત્ર શરૂ ક્યું. સાચા મોતીનો સાથીઓ કરાવ્યો અને
 નંદિયા લુહા લુહા ઘેર લઈ જતાં જ્ઞાનની ઉપજ સારી થઈ
 વ્યાખ્યાનમાં જનના સારી અંખ્યામાં આવતાં ઉપાશ્રય સંકટાચને
 અનુભવ કરાવતો હતો કોઈ વખત ત્યાંના ઠાકોર સાહેબ અપુર્વ
 જગત્કિત પુરંદ લાભ લેતા હતા તપસ્યાઓ પણ સારી થઈ
 ચાતુર્માસ પૂર્ણ થયે વિદાર કરી પોપ દયમે આંખેચરત
 જતાં જા. જાને અમદાવાદ વાળા શા. ડાહ્યાભાઈ સાંકળચં
 પે જાને જા. જા. પ્રસન્ન અત્યંત આગ્રહ કરતાં અમદાવા
 પત્ર પે જાને પોપ પડી જના નેજા ઉજમલું શરૂ થયું અને મું
 નેજા મર જાને ત્યારબાદ આગતોરવાલા તરફથી કંઈક
 મે જાને જા. જાને અમદાવાદ નિમિત્તે શેક ચોપટભાઈ તા
 જા. જાને જા. જા. વિનંતિને મળ આપી ને તરફ પધાર

કાલી સયે ઠરેલા મહાન જોગવ પુર્વક તેમજ બહારગામની
 ઘણી માનવમેદની વચ્ચે મહા વહિ ૭ મે ગણિપદાલંકૃત
 થયાં. આ વખતે મુંદર શાસન પ્રભાવનાનાં કાર્યો ધયાં હતાં.

ત્યારબાદ વિહાર ઠરી વસ્તામા અનેક ભવ્યજનો ઉપર
 ઉપકાર કરતા કરતા વડાવલી પધાર્યા. ત્યાં ૫ ઠ ચનવિજયજી
 ગણિ પદોલેથી જ પધારેલા હતા કાગણુ શુદ્ધિ ૫ મે
 નાણુમંડાવતાં ૨૧ શાવક શાવિકાઓએ પ્રદક્ષિણાર્પણ કરી
 ઉચ્ચાર્યાં. અને મુંદર પુજાઓ બહુવાઈ.

વડાવલીથી શુદ્ધિ ૬ ચાણુરમા સામેયા પુર્વક પધાર્યા.
 જ્યાં આચાર્ય મહારાજશ્રી પામે ત્રણ માસથી રહેલ
 ભોડના થા. સોમચંદ મનમુખરામને અત્યંત વૈરાગ્ય થયેલ,
 વિગયનો ત્યાગ જ્યાં જામિશદો રાજેલ તેમને ચાણુરમા સયે
 ઠરેલ બારે મહોત્સવ પુર્વક કાગણુ શુદ્ધિ ૧૦ મે દીક્ષા આપી
 નામ મુનિથી સુભદ્રવિજયજી રાખી મુનિ મુગતિવિજયજી
 ગણિના ચિપ્પ બનાવ્યા, તે દિવસે સવારમા સયે માનપત્ર આપ્યું
 હતું. તેમજ દબદબાભર્યો વરઘોટો કાઢયો હતો. ત્યારબાદ
 ત્યાંથી વિહાર ઠરી પાટણ પધાર્યા, ત્યાં ચ પાળેલ તરફથી
 સામેયું તથા કાંદલની પ્રભાવના થઈ

ત્યારબાદ શંખેશ્વરજીમાં રાધનપુત્રવાલા મળીયાર હર-
 ગોવિંદદાસ જીવરાજની પોતાના હજમણા પ્રસંગે સામક
 વિનંતિ થતાં ૫૦ ચરિત્ર નામક શંખેશ્વરજીમાં સામેયાપુર્વક
 પધાર્યા, ત્યાં અનેક ભવ્યાત્માઓએ જુડી જુડી જાતના પ્રતો
 ઉચ્ચાર્યા તેમજ ૬-૭ દબદબા માનવમેદની બરાઈ નેયો ૫૦

દેવદ્રવ્યમાં રૂા ૮૦૦૦) ઉપરાંત ઉપજ થઈ અને છઠ્ઠા શુભ શુક્રને શો વિમલનાથસ્વામિના બળ્ય પ્રતિમાને તખ્ત-નસીન કર્યાં. વૈશાખ વદી ૮ એ ચોક ગૃહસ્થ તરફથી નાણુ મંડાવતાં ઘણાં સી-પુરોએએ બ્રહ્મચર્યાદિ ઉચ્ચર્યાં.

ત્યારબાદ લણુવા પધારો પાઠશાળા સ્થાપન કરી. અને વૃત્તો ઉચ્ચરાબ્યાં, ત્યાંથી કંધારાવો, ધીલોજા વિગેરે ઠેકાણે વૈરાગ્યરસપુર્ણ દેસનાથી શાસનનાં અપુર્વ કાર્યો કરાવતા ચાણુસ્મા પધાર્યાં. અને ત્યાંના સંઘના અતિ આશ્રયથી મુખતિવિજયજી ગણિ આદિ ઠાણા ૪ ને ત્યાં ચાતુર્માસ શાખ્યા.

ત્યાં ચોક નગીનદાસ કરમચંદ આદિ સદ્ગૃહસ્થો તરફથી ચાતુર્માસ માટે વિનંતિ થતાં તેના સ્વીકાર કરી, વિદ્યાર કરી રૂપપરની યાત્રા કરી. જેઠ વદિ છઠે પૂન આચાર્યશ્રી તથા પંચ કંચનવિજયાદિ ઠાણા ૧૭ પામપૂમપુરેક પ્રવેશ કર્યો અને સં. ૧૬૬૪નું ચાતુર્માસ પાટણ કર્યું. બ્યાખ્યાનમાં સૂયગડાંગસૂત્રને મુમરાદિત્ય દેવલી ચરિત્ર વાંચ્યું. સાધ્વી રમણોકથોજી તથા મુદર્યાનાથોજીને વડી દીક્ષા આપી. વાંકાનેરના શાહ અલેચંદ હાડકચંદે પૂન આચાર્યશ્રીને વાસણેપ લઈ ચાણુસ્મામાં નપાડ સુદી ૧૦ને ઘણાજ સમારોહપુર્વક દીક્ષા લીધી. નામ મુનિ આણંદવિજયજી શાળી, મુનિ મુખતિરિજયજી ગણિવરના ચિધ્ય બનાવ્યા. જે પ્રસંગે ચાણુસ્માના સયે સુંદર મહોત્સવ કર્યો હતો.

પૂજ્ય ચરિત્રનાયકના અપૂર્વ વાણી પ્રકાશનથી ચોક પૂર્વ, વર્ધમાનતપ તે નિમિત્તે અકાઈ મહોત્સવ વિગેરે થયા.

હીવસે મુનિથી જાનુવિજયછને પ્રથમ લઘુ દીક્ષા ચાલુઆ
આપેલ તેમને વડી દીક્ષા આપી પં. સુમતિવિજયછના
ચિધ્ય તરીકે બહેર કર્યા સંધનો ઉત્સાહ ધણો હતો. આસ-
પાસથી માણસ ઘણુ આબુનું હતું ત્યાંથી સેરીસા યાત્રા
કરવા માટે એક ટોળી નીકળી ત્યાં પણ સ્વામિવાત્સલ્ય,
પૂજા, પ્રભાવના વિગેરે સારા કાર્યો થયા ત્યાંથી અમદાવાદ
ધર્મ ઓગલેજ પધાર્યા એત્રીની શશ્વની ઓળી કરાવી.
આસપાસના ગામેના લોકોએ લાભ સારો લીધો ઓગ-
લેજના શાહ સોમચંદનામ અમદાવાદ નરકથી ચત્રો પુનમના
જૂઝ ઉત્સાહથી દેવ વંદાયેલા ત્યાં નાનું ગામ હોવા છતાં
એક મંડપ ઉભો કરવામાં આવ્યો. આનુમાનુના ગૃહસ્થો
દેવવંદન કરી ધણા ખુશી થયા આવી ક્રિયા કે માર નહો
થયેલ હોવાથી નેનેતર હોકા જૂઝ આનંદીત થયા ત્યાંથી
અમદાવાદ શેઠ મોહનલાલ ઇટાભાઈના ઉજમણા પ્રસંગે
તેઓની વિનંતિથી અમદાવાદ પધાર્યા આ પ્રસંગે અમદાવાદમાં
ઉજમણાનો ઠાઠ અપૂર્વ હતો આવ્યાર્ય મહારાજ સાગરા-
નંદસૂરિછ વિગેરેની પધરામણી ધર્મ હતી એકંદર શાસનની
ઉન્નતિમાં જામ લખ વિહાર કરવાની તૈયારી હતી તેવામાં
વઢવાળ શહેરથી સંધ તરફથી એક ટેબુટેયન જાનુમાઈ
માટે વિનંતિ કરવા આવ્યું સમત આપલ થવાથી ચામાસું
કરવા દા પાડી. વિહાર કરી વઢવાળ શહેરમાં પ્રવેશ કર્યો.

વઢવાળ શહેરમાં શુભ કાર્યો

વઢવાળ શહેરમાં જાનુમાઈ માટે પ્રવેશ થતાં જ બ્યા-

અષાઠ વદિ ૧૧ સે સુનિ જગતવિજયણ મહાભાજ
કાળધર્મ પામતાં, અઠ્ઠાઈ મહોત્સવાદિ થયું.

તેમજ સંઘવી નગીનદાસ કરમચંદ વિગેરે સદ્ગૃહસ્થો
તરફથી ઉપધાન તપ, માળારોપણ દેવદ્રવ્યાદિકની વૃદ્ધિ થાસનનો
ઘણા ઠાઠથી વરઘોડો વિગેરે શુભ કાર્યો પાટણમાં ઘણાં
સુંદર થયાં. પાટણથી વિદાર કરી ચાણુસ્મા થઈ સમી પધાર્યા.
ત્યાં વટેઆ ઘેલચંદ મગનચંદે મુળનાયકજીનો હીરાજીત
મુગટ ચડાવવા નિમિત્તે મહોત્સવ શરૂ કર્યો. ત્યાં મહોત્સવ-
માં ભાગ લઈ દારીજ દંબોઈ થઈ ચાણુસ્મા પધાર્યા, ત્યાં
મહા મુદી ૧૩ સુનિશ્રી સુમતિવિજયણ ગણિતે પંચાસપદ
અર્પણ કર્યું. ચાણુસ્મામાં તે નિમિત્તે સુંદર મહોત્સવ થયો
હતો. ત્યારબાદ ત્યાંથી વિદાર કરી ખેરવા, ચાલડી, ખોર,
પાનસર થઈ હલોત પધાર્યા આ વખત આરંભકાળનાં રફીય
બેદન દરેકાર ખાસ પ્રયત્નથી સાધ્વીજી નયશ્રીજીના પ્રસંગમાં

કાન્તિવિજયજી રાજ્યું. ત્યાંથી વજા, શીહોર, બાવનગર આવ્યા. બાવનગરમાં ચૈત્રી પુનમના દેવવંદન વિશાળ સંઘના ઉત્સાહ સાથે કરાવવામાં આવ્યા. બાવનગરનો સંઘ ચૈત્રી પુનમના દેવવંદન કરવામાં ઘણોજ ઉત્સાહિ હોય છે. જેથી લગભગ હજાર માણસની મેદની વચ્ચે દેવવંદન થયું. દેવદ્યની ખૂબ ઉપજ સારી થઈ. ત્યાંથી વિહાર ઠરી ચિહોર થઈ ગિરિરાજમાં આવ્યા. ગિરિરાજમાં દાદાની જાત્રા ઠરી પાવન થયા. નીચે પ્રમાણે શુભ કાર્યો થયાં.

પાલીતાણામાં શુભ કાર્યો

વૈશાખ સુદી ૩ ના દીવસે ચિહોરના રહીશ હાંમતલાલ બાઈચંદને દીક્ષા આપી. મુનિશ્રી ભુવનવિજયજીજીના શિષ્ય કર્યા તેમનું નામ મુનિશ્રી હરખવિજયજી રાજ્યું. તથા તે પ્રસંગે રમણલાલ વનેચંદ સુરતના રહીશ દીક્ષા લેવા આવ્યા, તેમને દીક્ષા આપી મુનિ દોષતવિજયજીના શિષ્ય કર્યા તેમનું નામ મુનિ રસિકવિજય રાજ્યું. મુનિ કાન્તિવિજયજીને તેજ નાણુમાં વડો દીક્ષા આપો આચાર્ય મહારાજના શિષ્ય કર્યા ઇત્યાદિક શુભ કાર્યો કર્યાં. ત્યાં થાક જામનગરના દરતુર બાઈ વિગેરે જામનગરમાં ચાતુર્માસની વિનંતિ કરવા આવ્યા. ઘણો આગ્રહ થવાથી જામનગરનું ચાતુર્માસ નિશ્ચય થયું. વિહારમાં ગારીયાધર સં. ૧૬૬૬ ના વૈશાખ સુદી ૧૦ નો મોટો મહોત્સવ હતો તે પ્રસંગે ગારીયાધર યોડા દીવસ રોજીય જુદા જુદા ગામોમાં વિહાર કરના પાર્શ્વિક ઉપરેશ આપતા રાજકોટ પધાર્યા. રાજકોટમાં એક માસની રિયરતા

ખ્યાનમાં મેઢની વધવા માંડી. સંઘને લગવતીસૂત્ર સાંગળવ
 ભાવના થઈ, તેથી સાચા મોતીનો સાથીયો લાવ્યા. સ્થાનક-
 વાસી ભાઈઓએ પણ વ્યાખ્યાનમાં સારો લાભ લીધો.
 ઉપાશ્રયમાં સમાવેશ નહિ. થવાથી શ્રી સંઘે વિશાળ ઉપાશ્રય
 કર્યો. ચોમાસામાં ભિન્ન ભિન્ન તપશ્ચર્યાઓ થવા ઉપરાંત
 આસો માસમાં ઉપધાન તપ શરૂ થયાં. લગલગ અઢીસો
 માણસોએ ઉપધાન વહન કર્યાં. વઢવાણના સંઘે ઉપધાન-
 વાળાની જલ્દિમાં ખામી રાખી ન હતી. ઉપધાન કરનારને
 આનંદ થઈ રહ્યો હતો. ઇવટમાં માળ પ્રસંગે જુદા જુદા
 ગામના ગૃહસ્થો આવક શ્રાવિકાઓએ વઢવાણ શહેરમાં
 આવી શાસન ચોલામાં વધારો કર્યો હતો. માળ પ્રસંગે
 અઢાર મહોત્સવ આવિત સ્નાત્ર વિગેરે તથા દેવદ્રવ્યાદિકની
 ઉપજ પણ સારી થઈ હતી ચોમાસું ઘણું આનંદની સાથે
 સમાપ્ત થયું. ઇવટે એક જાહેર વ્યાખ્યાન આપી માગસર
 વીજ મેં વિદ્યા કર્યું. ગામ નુહાના તારવાળા શા. મનસુખભાઈ
 સુખગાનનં. વિનંતિથી લેખના ઉત્તમણ પ્રસંગે ગયા પધાર્યા

આનુમાનુ પંચતીર્થી તરફ વિહાર કરી જાત્રા કરી પાછા
જામનગરમાં આવી પોષ માસમાં આરંભકા તરફ પ્રયાણ કર્યું.

દ્વારકા પાસે આરંભકા તરફ વિહાર

જામનગરથી વિહાર કરી અનુક્રમે ખંભાલિયા આવ્યા.
ત્યાંના સચે ખૂબ સ્વાગત કર્યું. ત્યાં મહોત્સવ પૂર્વક સાંધીજી
નિપૂણધોની વડી હીસા થઈ ખંભાલીયાથી આરંભકા તરફ
પ્રયાણ કર્યું. માર્ગમાં ધાવકોના ઘન નદી દોવાથી આરંભકા
વિગેરે જામેના ધાવકો સાથે રહ્યા. રસ્તામાં જોતજોતી વર
નદી દોવા છતાં જોતજોતીએ અચાર્યશ્રોતા રહ્યામાં આવી
ખૂબ ઉત્સાહથી સામેલા કર્યા. અનુક્રમે ગામ વજતરા, રાણ,
શુરગઢ, ચરહલા, મુરવાસર, હમુસર, નાગેશ્વર વિગેરે જામીમાં
જોતજોતીએ સુકામ ખાહી કરી ઉતરવા સ્થાન આપતા
હતા દરેક સ્થળે બહાર બાજ્યાન આપતાં ઉપદેશની અમર
ચર્તા બાદરવા સુદી ૪ સંવત્સરીની તથા અસાડ સુદી ૧૪ની
પાખી પઠાવવાના કસ્તાવેજ કરાવતા. હોઠોને ધાર્મિક રસ્તો
ભતાવતા ભતાવતા મહા સુદી ૧૩ના દીવમે આરંભકામાં
પ્રવેશ કર્યો.

આરંભકામાં પ્રવેશ

આરંભકામાં પ્રવેશ જોત-જોતતરફો જાણી લેવા.
આચાર્યશ્રોતા પ્રવેશતા પ્રસંગે નાનકડું આરંભકા પલ્લ
આનુમાનુના જોત તથા જોતજોતીના આવાગમનથી એક
ચહેરે બની ગયું. એક મુંઢેર મંઠપ નાંધવામાં આવ્યો,
દંમેશ આચાર્યશ્રોતા બાજ્યાનથી જોત જોતજોતીને પલ્લી

દારકા નગરમાં પ્રવેશ કર્યો. આરબકામાં આચાર્યશ્રીના ઉપદેશથી એક ઉપાધ્યય થયો હતો. તેમાં અમદાવાદ શાહપુરવાળા ઉમેદશાહ ભુરાભાઈએ રૂ. ૭૦૧ અર્પણ કર્યા.

દારકામાં પ્રવેશ

આરબકાથી વિદ્યાર કરી મીઠાપૂર વિગેરે થઈ દારકામાં સમારોહ સાથે પ્રવેશ થયો. આરબકાના આવકો સાથે હતા એક વિશાલ મુકામમાં ઉતર્યા મદદ વડી ૧૧ સે જાહેર વ્યાખ્યાનની વિનંતિ થવાથી આચાર્યશ્રીનું વ્યાખ્યાન મનુષ્ય કર્તવ્ય ઉપર થયું. ત્યાં ઘણા વૈજ્ઞવ લોકો દ્વાર સયા વ્યાખ્યાન સંભળી સારી અસર થવાથી આઠ દીવસ માટે સ્થિરતા કરવા આચાર્યશ્રીને ખૂબ વિનંતિ કરી, પરંતુ શીવા ગામમાં ત્રિલોચનદાસ દ્વીરજના ઉજમણા પ્રસંગે આવવાની હા પાડેલી હોવાથી ઘણો તાદ્રીક હોવાથી સ્થિરતા થઈ નહીં પરંતુ ઠેટલાયે વૈષ્ણવ ભાઈઓએ આચાર્યશ્રીને પાતાના ઘેર પગલાં કરાવ્યાં. આવા શહેરમાં જો મુનિઓનું આગમન થાય અને જાહેર વ્યાખ્યાનો થાય તો જીનેતરો પણ પામી જાય તે સાક્ષાત્ અનુભવ થયો. દારકાથી વિદ્યાર કરતાં એક બે ગૃહાધ્ય તો આઠ નવ માર્ગલ સુધી સાથે રહ્યા. જોન ધર્મનું સ્વરૂપ બરાબર સમજાવવાથી ઠેટલાગે જીવોના હૃદય પહોંચી થઈ જાય છે. ત્યાંથી વિદ્યાર કરી રસ્તામાં ગુરમટ થઈ નવાગામ, આખેડા, ગઢકા, બારગલ થઈ મીટાશુંદા આવ્યા. ત્યાં સાધ્વીજીજયથીના સંસારી પિતાશ્રી

સારી અસર થઇ. ઘણા અભિયંત્રો, પ્રતિજ્ઞાપત્રો લખાયા.
 આ બાબતુ પ્રતિષ્ઠા કરાવવા માટે છાણીથી નગીનદાસભાઈ
 પધાર્યા. અઠ્યાઈ મહોત્સવ શરૂ થયો. ઝીંઝુવાડાથી પ્રજાસમુ
 માસ્તર સુખલાલભાઈ આ આમંત્રણને સ્વીકારી આરંભમાં
 આવવાથી મહોત્સવમાં ખૂબ રંગ બદલ્યો. તેમના બુદ્ધિ બુદ્ધિ
 ગાયનેાથી જોનેતર વર્ગ ખૂબ આનંદીત થયો. અનુક્રમે મહા
 વદી દેના શુભ દીવસે શગવાન વાસુપૂજ્ય સ્વામિને શા. દાળીદાસ
 દસ્તુરગંદે સારા શુદ્ધર્ત્ત ગાદીએ બેસાડયા. તે દીવસે માનવને
 સમુદ્ધ અતિ વિશાલ કોદત્ર થયો હતો. આચાર્ય મહારાજના
 શિષ્ય મુનિશી વિનયવિજયજી તથા તેઓશ્રીની આજ્ઞાવર્તિ
 સાધ્વી દર્શનશ્રીજના શિષ્યા સંજ્ઞમશ્રીના શિષ્યા સાધ્વીજી
 જયશ્રી તથા તેમના શિષ્યા સાધ્વી લાવણ્યશ્રીજી બાવજીવાદી
 તેજ ગામના સંચારીપણના દોવાથી આરંભાતી સમસ્ત
 પ્રજાને અતિશુભ આનંદ આનંદ થયો. અને ઘણાજ ઉત્સાહથી
 શાન્તિસ્નાત્ર બાજુમાં પતિદેવે. વિનય શગવ પાત્રવા

મહોત્સવ ઘણો સુંદર થયો. ચૈત્રી પુનમના દેવ ધણા સમારોહ સાથે ચતુર્વિધ સંઘ સહીત વાંદવામાં આવ્યા તમામ શુભ કાર્યોમાં જુનાગઢના સઘે સારો લાભ લીધો હતો. જુનાગઢ-થી જોળી બાદ વિદાર કરી અમરેલી યત્ર ગિરિરાજમાં પ્રવેશ કીધો. સં. ૧૯૬૭નું ચાતુર્માસ પાણીતાણામાં થયું અમદાવાદથી હાદ્યાબાર્ષ સાંજનાંદ તથા પોરાણના મણીડાલ ઝીણાબાર્ષ વિગેરે ગૃહસ્થો પણ ચાતુર્માસ કરવા આવો પહોંચ્યા. ચાતુર્માસમાં અસાડ પદી ૮ મે નવકાર મંત્રનો તપ કરાવ્યો. તેમાં બસો માણસો આશરે જોડાયું હંમેશાં સ્વામિરાત્સલ્ય થયા હતાં તપ પુરો થયેલો આચાર્ય-શ્રીના ઉપદેશથી તપ કરનાર ગૃહસ્થો તરફથી અકાર્ષ મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર પાવાપુરો સમોવસરણી રચના વિગેરે શુભ કાર્યો, પ્રજુલ્લને પધરાવો, મેતી મુખીયાની ધર્મશાળામાં સુંદર થયાં ત્યારબાદ બીજા પણ તપો થણા થયા પર્યુવણમાં તો ગિરિરાજ એટલે તપચર્યાનું તો કહેવું જ શું ! ખૂબ તપચર્યાઓ માસદશમણ-સોજ તથા અકાર્ષ વિગેરે યત્ર આસો સુરી ૧૦મી અમદાવાદના શા હાદ્યાબાર્ષ સાંજનાંદ તરફથી ઉપધાન થયાં. ઉપધાનમાં સારો સંખ્યા હતી માળ પ્રસંગે દેવદવ્યાદિકની ઉપજ, અઢાઈ મહોત્સવ, શાન્તિસ્નાત્ર વિગેરે શુભ કાર્યોથી શાસનની પ્રભાવના સારો યત્ર પાણીતાણાથી વિદાર કરી સં. ૧૯૬૮ના પોસ માસમાં મદુવા બંદર દર્શન કરવા પધાર્યા ત્યાંના મંડને વર્ધમાન તપની જોળીનું સ્વરૂપ સમજાવવામાં આવ્યું સંઘને સારી અસર યત્ર તેજ વખતે રા. ૭-૮ હજારનું લગભગ ફંડ યત્ર ગયું. વિધિઓ નોંધાણી. વર્ધમાનતપ કરનારની સંખ્યા પણ સારી યત્ર.

પોપટલાલ જયરામભાઈને નાણુ મંડાવી સજેડે પ્રહાર્ય
 મત્ત ઉચ્ચરાવ્યું. તે પ્રસંગે બીજા ગૃહસ્થોએ પણ અભિગ્રહ
 કર્યા હતા. ત્યાંથી વિહાર કરી શીવામાં ત્રિભોવનદાસ હીરજી
 તરફથી ઉજમણું હોવાથી શીવામાં ઘણા ઠાઠથી પ્રવેશ
 કર્યો. આબુખાબુના ઘણા શ્રાવકો એકત્રિત થયા જામનગરથી
 મોહનલાલભાઈની ટોળો આવી પહોંચી. પૂજામાં ખૂબ ઠાઠ
 જામ્યો. સ્વામિવાત્સલ્ય કરી, સંવની ભક્તિ કરી ત્રિભોવન-
 દાસે સારો લાભ મેળવ્યો. ત્યાંથી વિહાર કરી ભાણવડ
 પધાર્યા. ભાણવડમાં આઠેક દીવસની સ્થિરતાથી જેત જેતે.
 તરમાં સારી આસર થઈ. ત્યાંથી બુનાગઢની જાત્રા માટે
 આવક આવિશની દુકડી બુનાગઢની જાત્રા માટે તૈયાર મર્ફ.
 બુના બુના ગામેમાં વિહાર કરતા, ધર્મોપદેશ આપતા
 મોનજી પધાર્યા. ત્યાં ત્રણચાર દીવસ સ્થિરતા કરી, વ્યાખ્યાન
 થી જેત પ્રગ્ધમાં ધાર્મિક દૃત્યોમાં સારો લાભ લેવામાં
 મુલાકાત તરફ પ્રયાગ કર્યું.

સંઘ પાછીતાણા પહેરિયા બાદ સાર્મયું સુંદર યયું ત્યાં
આચાર્ય મહારાજે સંઘપતિને માળ પહેરાવી પછી ઘેત્રીની
ઝોળી આવી ત્યાં ઝોળી વિધિવિધાનપૂર્વક સમાપ્ત કરો.
વૈયાખ સુઠી ત્રીજે મેતીસુખીયાની ધર્મશાળામાં નાણુ
માંડવામાં આવી. ત્યાં મુનિ શુભવિજયજી તથા મુનિ કુસુમ-
વિજયજી તથા મુનિ માનવિજયજી તથા ગાલ સાર્વરી મુનંદા-
ચીને વડી હોદ્દા આપવામાં આવી, તે પ્રસંગે મહોત્સવ સારો
થયો. ત્યાંથી વિદાર કરી બોટાદ, હોંમડી યર્ધ વીરમગામના
સંઘની ઘણી વિનંતિ હોવાથી સાતુર્માસ કરવા વીરમગામમાં
પ્રવેશ કર્યો.

સં. ૧૯૯૮ની સાલનું ચાતુર્માસ વીરમગામ યયું.
વીરમગામના શોમાસામાં પણ જુદા જુદા તપો કરાવ્યા.
વર્ધમાનતપની સંસ્થામાં રક્તમ ધણીજ જુજ હોવાથી સંઘને
ઉપદેશ આપી સાત આઠ દબર રૂપીયાનું ફંડ કરાવ્યું.
વર્ધમાન તપ કરનારની સંખ્યા પણ વધી શોમાયું પુરું
કરી જુદા જુદા સ્થળે વિદાર કરી બોયડો, મેલાણુ, પાનસર,
ઘેત્રીસા, અમદાવાદ યર્ધ ત્યાંથી વીરમગામ યર્ધ ફા. મુ. ૮ ઉપર
ઉપરોઆરા પધાર્યા. ત્યાં ત્રણ દિવસનો મેજો થયો. બજણા-
મો દરબારનું તથા દિવાનનું આગમન યયું. ઉપરોઆરામાં
દાગણુ મુ. ૮ ના દીવસે બ્યાખ્યાનમાં બજણા દરબાર તથા
દિવાન સાહેબ આવ્યા હતા. ઉપરોઆરામાં ધર્મશાળાની
ખાસ જરૂર હોવાથી દરબારચીને ઉપદેશ આપતાં જામના
જાંપે મોટી વિચાર બધા અર્પણુ કરો. આ જગ્યા પ્રથમ

હેનુ પણ સંસ્થા સારી રીતે ચાલી રહી છે. મહુવાથી વિકાર
 કરી પાલીતાણા થઈ ચિહોર આવ્યા. ત્યાં મુનિશ્રી ભુવન-
 વિજયજી ગણિ. પોસ સુદી ૧૧સે કાળધર્મ પામી ગયેલ
 હોવાથી તેમના શુભ નિમિત્તે અઠ્યાઈ મહોત્સવ, શાન્તિ-
 સ્નાન વિગેરે શુભ કાર્યો સારાં થયાં. ત્યાંથી વિકાર કરી
 જોડાદ થઈ લીંબડીમાં કાગણ સુદી ૩ની પ્રતિષ્ઠા હોવાથી
 રાંત તરફથી આગદલારો વિનંતિ હોવાથી લીંબડીમાં પ્રવેશ
 કર્યો. આ સમયમાં લીંબડીના શા. દેશવલાલ જુથાલદાસની
 દીકરાનો મહોત્સવ પણ ચરૂ થયો. પ્રતિષ્ઠા ઘણા ઠાકથી
 થઈ. કાગણ સુદી ત્રીજે શાન્તિનાથ મહારાજને ગાંત્રીએ
 બેસાડ્યા. તે સમયે અષ્ટોત્તરીસ્નાન વિગેરે મહોત્સવર્થ
 ચાલત વનતિ સારી થઈ. રાં. ૧૯૯૮ના કાગણ સુદી ૪
 રીયાનો વરમીદાનનો વરમોડો દેશવલાલનો ઘણો મુંઠ
 નીકળ્યો. આજુબાજુના માણસો ચારા આવ્યા તમા કાગણ
 સુદી ૬ વખત દીવમે દેશવલાલને દીકરા આપી આચાર્ય.

વ્યાખ્યાનથી આખા સંઘર્ષમાં સારો આનંદ ફેલાયો. પરંતુ
 તેજ ચોમાસામાં ઠાળની ગતિ વિષમ હોવાથી પંઠ સુમતિ-
 વિજયજી થોડા દીવસની માદગી ભોગરી આવજુ વડ ૧૨
 અઠ્ઠાઈધરના દીવસે ઠાળ ધર્મ પામ્યા રાધનપુના સંઘે
 એકતા સુખડથી અગ્નિ સંસ્કાર કયો સમી સમાચાર આવ્યા.
 દેવવંદન કયું. તેજ અરસામા બાદરવા સુદી ૧ તપસ્વી
 મુનિ લલિતવિજયજી જેઓએ પોતાની છ દગીમા ૧૨-૧૩
 માસસમજુ કરેલાં, ૧ પીરતાલીસ કરેલ બીજી પજુ ઘણી
 તપશ્ચર્યા કરેલ તેમણે પજુ બાદરવા સુદ ૧મે ઠાળ કયો
 તેમની શુભ ક્રિયા સમીના સંઘે સારી કરી આચાર્યશ્રીના
 ઉપદેશથી અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ અષ્ટોતરીસ્નાત્ર વિગેરે શુભ
 કાર્યો આ બંને મુનિઓના શુભ નિમિત્તે ઘણાજ સુદર થયાં.
 સમી ચાતુર્માસ પુરૂ કરી ચાણુરના લણુવા યદ્ય કયરાવી
 પધાર્યા, ત્યાં ઘણા વરસનો ડુસપ હતો. તે આચાર્યશ્રીના
 ઉપદેશથી દૂર થયો, ધાર્મિક કાર્યો જે અટકી પડ્યા હતાં.
 તે શરૂ થયાં ત્યાંથી વિહાર કરી જિંજા વિગેરે ધર્મ મહેસાણા
 આવ્યા. મહેસાણામા એાળી કરી ચેત્રી પુનમના દેવ વંદાવ્યા.
 મહેસાણાના સઘના આમદથી સં ૨૦૦૦ નું ચાતુર્માસ
 મહેસાણા ચયું મહેસાણામા ઉપધાન તપ અટકિત મહો-
 ત્સવ શાંતિસ્નાત્ર વિગેરે શુભ કાર્યો ઘણા સુદર થયાં ત્યાં
 યરાવાલા શા. ઠોટાલાલ સંપ્રોતય દને ઉજમજુ કરવાનું ઉ.વાયો
 આચાર્યશ્રીને આમદપૂર્વક વિનંતિ કરી જેથી યરા તરફ
 પ્રયાણ કયું. યરાના ઉજમજાગા ખૂત ઠઠ બાંધે પાટણથી
 સારા સારા ગવેલા બોલાવવામા આવ્યા હતા વરધોટા શાંતિ-
 સ્નાત્ર સ્વામિભક્તિ વિગેરેથી શાસનની શોભા સારો ધર્મ હતી

મહદ મળી હતી. જેટાણાથી વિદ્યાર કરી મેસાણા પધાર્યા. ત્યાં વરસીતપનાં પારણાં હોવાથી સંઘની વિનંતિથી વૈશાખ સુદી ૩ સુધી સ્થિરતા કરી. ત્યાં યરાના ગૃહસ્થોની ઉપરા-ઉપર ચાતુર્માસની વિનંતિ આવવાથી અને યરામાં મણા લાભનું કારણ જણાયાથી યરા તરફ વીહાર કયો. ચાતુરમા વિગેરે સ્થળે યદ યરામાં પધાર્યા.

સં. ૨૦૦૧નું ચાતુર્માસ યરામાં

ત્યાં યથેલ શાસન ઉન્નતિનાં શુભ કાર્યો યરામાં જેઠ સુદી ૧૦ના દીવસે મંગલ પ્રવેશ કયો. સંઘને ઉત્સાહ ખૂબ હતો. ઠામ ઠામ ગુંદલીઓ યદ હતી.

૧. યરામાં કોઈવાર ભગવતી સૂત્રનું વાંચન નહિ થયેલ હોવાથી સંઘની ભાવના ભગવતી સૂત્ર શ્રવણ કરવાની યવાથી જેઠ ગૃહસ્થ તરફથી ભગવતી સૂત્ર વાંચન શરૂ થયું. સાચા મોતીનો સાચાંજો પુરવાર્ત બાળ્યો. તપસ્યા વિગેરે મણુ શરૂ થઈ વ્યાખ્યાનમાં સભા ખુબ ભરાવા માંડી.

૨. આચાર્યશ્રીને ભોધ લાગતાં યરાના દરબારે દર પર્ચુપણમાં ૮ દીવસ તથા નોદરના (૧૮૭૫ના) દીવસ તથા ગોદળખાઠમ વિગેરેના દીનસોમાં કાયમના માટે પોતાના ૨૪ મામમાં કોઈ લખાવેલા કરે નહિ તે ભાગતમાં બહેરનામાં બહાર પાડી દીધાં. આ કાર્ય ખુબ સુંદર બન્યું.

ત્યાંના સંઘે તે વળતે ચાતુર્માસની વિનંતિ પણ કરી હતી. પરંતુ સમય ઘણો બાકી હોવાથી ક્ષેત્ર ફરસના કહી વિહાર કર્યો, ત્યાંથી સમી આવ્યા. સમીમાં બહેન ચંચલ રાધન પુરના વહીવટ તેમને પ્રભુજીને પધરાવવાના હોવાથી રાધન પુરના ક્રિયા કરાવનાર ગૃહસ્થની હાજરી વચ્ચે પ્રતિષ્ઠા કરાવી. ત્યાંથી વિહાર કરી ચંખેશ્વર વિગેરે સ્થલે બાત્રા કરી લોપળી થઇ નેટાણાની ઓળી પ્રસંગે પધાર્યા.

નેટાણામાં આચાર્યશ્રીના ઉપદેશથી શાહ મણીલાલ બીખાભાઈને ઓળી કરાવવાની ભાવના બાંધત થઇ, મિલ્કતક સમાજના કાર્ય કરનાર ગૃહસ્થોએ કાર્ય વધાવી લીધું. મણીલાલ બીખાભાઈએ આ ઓળીમાં ખુબ સારી રકમ પ્રાપ્ત પંદર વોશ દબાર રૂા નેટલી ખરચી સુંદર યશ મેળવ્યો. મિલ્કતક સમાજવાલા તરફથી પણ ઘણી આતી રકમ

ગામની યીથો વિગેરેથી સારા પૈસા ઉઠાર લીલના ગૃહસ્થોએ
ખરચી લક્ષ્મીનો લઢાવો લીધો. ચામાસું પુરું થયા પછી
લીલડીયાણી બત્રા કરી કુવાળા, બાલેર રાજપુર વીગેરે
ગામોમાં ધાર્મિક ઉપદેશ આપતાં પાછા પોષ વદી ૧૧
લગભગ ધરા પધાર્યા છે. ટાલાલ બાઈના સંઘનું મુહુર્ત
મહા સુદી ૭ નું આબ્યું.

ધરાથી છરી પાળતો શંખેશ્વરજીનો સંઘ

ધરાથી મહા સુદી ૭ મે સંઘનું પ્રયાણ થયું. આચાર્ય
મહારાજ વિગેરે ઠા-૧૨ તથા સાધ્વીજી દયાશ્રીજી વીગેરે
સાધ્વીથો મલો ઠા-૧૩ વીગેરે ચતુર્વિધ સંઘનો ઠાક હતો.
દરેક ગામ ઉણ, ધધાણા, સમી, મુજપુર વીગેરે ગામોમાં સંઘને
આમંત્રણ કરવામાં આબ્યું હતું. દરેક ગામમાં સંઘનીએ
શુભ મારગમાં ઠીક રકમો અપી હતી. શંખેશ્વરજીમાં
સંઘનીનું સ્વાગત ખુબ સુંદર થયું હતું. મહા વડી રની
માળ પહેરી હતી અને માળ વખતે બહારથી પણ ઘણા
માણસો આવ્યા હતા. સંઘની તરફથી નવકારસીઓ ધર્મ
હવી. સંઘમાં જતાં આવતાનું ભાડું વિગેરે તમામ ખરચ
સંઘનીએ જ પોતાની ઉદારતાથી આપ્યું હતું. એકંદર
રૂપ ગાઉના ગાળામાં સંઘનીએ રૂ. ૨૫૫ હજાર નેટલી
રકમ ખરચી સારો લાવો લીધો હતો.

આચાર્ય મહારાજ શંખેશ્વરથી મુજપુર સમી વિગેરે
ધર્મ રૂ. ૬૫૮ ઉપર ઉપરોચ્ચારા આવ્યા ત્યાં ત્રણ દીવસની
સ્થીરતા, કરી જુદા જુદા ગામોના યાવકો આવ્યા, ધર્મશાળા-

સુવચંદનાર્થ વિગેરે સઘે સુંદર કાર્યો કરી ધણો સારો
 લાભ ઉઠાવ્યો. ખંભાતથી સં ૨૦૦૩ ના કારતકે વહ
 ૫ મે વિહાર કરી માતરની જાત્રા કરી ત્યાં પશુ ચોક
 સુવચંદનાર્થ આદિ ડેપુટેશન ૨૦-૨૫ માણસ મોટર
 ઇર્ષ આપ્યું. માતરમાં સ્વામિ વત્સલ્ય પૂજા
 વિગેરે કાર્યો ઘણાં. ત્યાંથી વિહાર કરો આચાર્ય મહારાજ
 સાલડીના સોમચંદનામને દીક્ષા લેવાની હોવાથી
 તેમના સંબંધિયો ખંભાત ધણા આમદથી વિનતિ કરો
 ગયેલ હોવાથી પાનસર ધર્મ માગસર સુદી ૧૪ સે સાલડી
 પ્રવેશ કર્યો. ત્યાં અકૂર્ષ મહોત્સવ યાત્રિકનાત્ર, સ્વામી-
 જલિત વગેરે સુખ કાર્યો તેમના પિતા નયુભાઈએ ઘણા
 ઉત્સાહથી કર્યા. માગસર વહી ૬ દે દીક્ષા આપી નામ મુનિ
 સુજયવિજય રાખી મુનિશ્રી કનકવિજયજીના સિખ્ય તરોડે
 બાદર કર્યા. સાલડીના સઘે માગસર વહ ૬ ની કાયમી પાખી
 પાગવાનો કરાવ કર્યો દીક્ષા આપ્યા બાદ શા ચંદુલાલ
 જેમચંદ તરફથી ઠામડાનો સંધ નીકળ્યો. સંધમાં માણસો
 ઘણા હતા ઠામડાની યાત્રા કરી મેસાણા ધર્મ જો.યજી પધાર્યા.
 ત્યાં મુનિ સુજયવિજયજીની માહ મુદી ૭ મે વડો દીક્ષા
 ઘણા ઠાકથી ધર્મ. તેમના કુટુંબીજનો પણ વડો દીક્ષા
 પ્રસંગે લાજર ઘણા હતા. જોયણીયો વિહાર કરી ઇનીયારની
 પ્રતિષ્ઠામાં મુનિરાજ શ્રી જયંતરિજયજી પધારેલા, ત્યાં

મં. તાપા-મય કન્યે પરસ્મિન્ પરતરસ્મિન્ પુરુષાશ્ચિન્તયન્ત્યર્થ-
નમ્મરચિત્ત । અહ્નિગતમિવ તૈર્થં ગલ્લદાયુર્ન પદ્યન્તિ ॥૨॥

(મ. બા.) પુરુષો ચિંતવે છે કે-“ધનની પ્રાપ્તિ
આત્મે થશે, કાલે થશે, પોર મળશે, પરાર મળશે.
પેસા એકદા ઠરી સુખી થઈશું, પૈસો મેળવી ધર્મ
ધરીશું”, આવી રીતે વિચારમાં ને વિચારમાં સમય
જમાવે છે. પરન્તુ તે પુરુષો “હથેળીમાં ઝરી રહેલું
જાણી જાય તેમ આયુષ્ય જાય છે” તેને જાણતા
નથી. ૨.

એ કહે કાયદ્યં તં અજ્ઞં ચિય કરેહ તુરમાણા ।

તદ્વિદ્યા હુ સુદૃષ્ટા. મા અવગ્રહં પડિવગ્ધેહ ॥૩॥

મ. તાપા-પર કન્યે કલ્પ્યં, તદર્થેન કુલ્યં જ્વરમાણાઃ ।

હો ! સંસારસહાવ-ચરિયં નેહાણુરાયરત્તા વિ ।

જે પુવ્વણ્હે દિદ્ધા, તે અવરણ્હે ન દીસન્તિ ॥૪॥

મં. છાયા-હી ! સંસારસ્વભાવચરિતં સ્નેહાનુરાગત્કા અપિ ।
યે પૂર્વાદ્દે દષ્ટાસ્તેઽપરાદ્દે ન દૃશ્યન્તે ॥૪॥

(શુ. ભા.) સંસારના સ્વભાવનું અતિકારમું ચરિત્ર દેખી ખરેખર ખેદ થાય છે-દિલગીરી ઉપજે છે, કારણકે સ્નેહના અનુરાગે આસક્ત અને પ્રાતિથી પરિપૂર્ણ એવા માતાપિતા, બાધવ, સ્ત્રી વિગેરે સંબંધી-ઓ કે જોગ્યાને પહેલે પહેરે સુખશાન્તિમાં દેખ્યા હતા તેઓ પાછલે પહેરે દેખાતા નથી !, સંસારનો આવો ભયફૂર સ્વભાવ દેખીને પણ મુગ્ધ છો તેમાં જ આમલ્લિ રાખે છે તે આશ્ચર્ય છે ! ૪.

મા સુયહ જગિયવ્વે, પલાઝ્યવમ્મિ કિસ રિસમેહા ?
તિન્નિ જણા અણુલગ્ગા, રોગો અજરા અમચ્ચુ અ ॥૫॥

મં. છાયા-મા સ્વપિત જાગરિતવ્યે પલાયિતવ્યે કમ્માદ્
વિશ્રામ્યથ ? । ત્રયો જના અનુલગ્ગા રોગથ જરા ચ મૃત્યુથ ॥૫॥

(શુ. ભા.) હું છો ! જાગવાને ઠેકાણે મુક ન રહો-
ધર્મકૃત્યમાં પ્રમાદ ન કરો, કારણકે કાળરૂપી પારધિ
તમારી પછવાડે પડ્યો છે જે અણુચિન્તવ્યો નમારે!
વિનાશ કરી દુર્લભ મનુષ્યભવ નિષ્ફલ કરી નાખશે.

મં. લાગા-ભય કન્યે પરસ્મિન્ પરતરસ્મિન્ પુરુષાશ્ચિન્તયન્ત્યર્થ-
ગમ્યનિષ્ઠ । અહ્નલિગતમિવ તૌયં ગલ્લદાયુર્ન પश्यन्ति ॥૨॥

(અ. બા.) પુરુષો ચિંતવે છે કે-“ધનની પ્રાપ્તિ
આજે થશે, કાલે થશે, પોર મળશે, પરાર મળશે.
જેના આજકા કરી સુખી થઈશું, પૈસો મેળવી ધર્મ
કરીશું”, આવી રીતે વિચારમાં ને વિચારમાં સમય
ગયાતો છે. પરન્તુ તે પુરુષો “હથેળીમાં ઝરી રહેલું
પાણી જલ્ય તેમ આગુણ્ય જ્વલ્ય છે” તેને જોતા
નથી. ૨.

હી ! સંસારસહાવ-ચરિયં નેહાણુરાયરક્તા વિ ।

જે પુવળહે દિટ્ટા, તે અવરળહે ન દીસન્તિ ॥૪॥

મં. છાયા-હી ! સંસારસ્વભાવચરિતં સ્નેહાનુરાગક્તા અપિ ।

યે પૂર્વાદ્દે દૃષ્ટાસ્તેઽપરાદ્દે ન દૃશ્યન્તે ॥૪॥

(શુ. ભા.) સંસારના સ્વભાવનું અતિકારમું ચરિત્ર દેખી ખરેખર ખેદ થાય છે-દિલગીરી ઉપજે છે, કારણકે રનેહના અનુરાગે આસક્ત અને પ્રાતિથી પરિપૂર્ણ એવા માતાપિતા, બાધવ, સ્ત્રી વિગેરે સંબંધીઓ કે જેઓને પહેલે પહેલે સુખશાન્તિમાં દેખ્યા હતા તેઓ પાછલે ખેલે દેખાતા નથી !, સંસારનો આવો ભયફૂર સ્વભાવ દેખીને પણ મુગ્ધ છો તેમાં જ આમંત્રિ રાખે છે તે આશ્ચર્ય છે ! ૪.

મા સુયહ જગિયલ્લે, પલાઝ્યલ્લમ્મિ કિલ્લ રિસમેહા?

તિન્નિ જણા અણુલગ્ગા, રોગો અજરા અમચ્ચુ અ ॥૫॥

મં. છાયા-મા સ્વપિત્ર જાગરિતલ્લે પલાયિતલ્લે કમ્માદ્

વિશ્રામ્યથ ? । ત્રયો જના અણુલગ્ગા રોગથ જરા ચ મૃત્યુથ ॥૫॥

(શુ. ભા.) હે છવો ! ભગવાને ઠેકાણે સુધ ન રહે-ધર્મકૃત્યમાં પ્રમાદ ન કરો, કારણકે કાળરૂપી પારધિતમારી પછવાડે પડ્યો છે જે અણુચિન્તલ્લે નમારે વિનાશ કરી દુર્લભ મનુષ્યભવ નિષ્ફલ કરી નાખશે.

વર્ગી. જ્યાંથી પડાયન કરી જવું જોઈએ ત્યાં વિસામે
ખાવા કેમ બેઠા છે ?, કારણકે-રોગ જરા અને મૃત્યુ
એ વાત જોઈ તમારી પછવાડે પડ્યા છે. માટે ધર્મ-
ક્રમમાં જરાપણ પ્રમાદ ન કરો. અને સંસારમાંથી
જાતી પડાયન કરી જાઓ કે જેથી જન્મ, જરા,
અન્ન, રોગ અને શોક દિનો બધા સદાને માટે વિનાશ
પામે. ૫.

દિવન-નિશાવટિમાલં, આડસલિલં જિહાણ વેલ્લુણં ।
વેંદાડમવટ્ઠા, કાલ્ડમ્મદ્દં મમાહન્તિ ॥૬॥

મેં. યાદ-દિવન-નિશાવટિમાલયા આગુઃમલિલ જીહાણાં
વેંદાડમવટ્ઠા કાલ્ડમ્મદ્દં મમાહન્તિ ॥૬॥

સં. છાયા-સા નાસ્તિ કલ્યા તન્નાસ્ત્યૌષધં તન્નાસ્તિ કિમપિ
વિજ્ઞાનમ્ । યેન ધાર્યતે કાયઃ સ્વાધમાનઃ કાલસર્પેણ ॥૭॥

(ગુ. બા.) હે બન્યજીવો! કાળરૂપી સર્પે ખાવા
માટેલી દેહનું જોણું કરી રક્ષણ કરીએ એવી કોઈ
બહોંતેર કળામાની કળા દેખાતી નથી. એવું કોઈ
ઓસડ દષ્ટિગોચર થતું નથી, તેમ એવું કોઈ વિજ્ઞાન
હત્તી ધરાવતું નથી-શ્રીભં સર્વ જાતિનાં વિષ
ઉતરે પણ ઉસેત્રા કાળરૂપી સર્પનું વિષ ઉતરે નહીં.
મહાસમર્થ પુરુષોનાં વળ જોવાં શરીરને પણ કાળરૂપ
સર્પ ગળી ગયો છે, તો પછી આપણા જોવાની કાચી
કાયાનો શો ભરોંસો? માટે વિવશ્વ રહિત ધર્મકૃત્ય
કરી લ્યો. ૭.

દીહરફણિન્દનાલે, મહિયરકેસર દિસામહદલિલ્હે ।

ઓ ! પીયડ કાલમમરો, જળમયરંદં પુહવિપડમે ॥૮॥

સં. છાયા-દીર્પફણીન્દનાલે મહીયરકેસરે દિશામહદાલે ।

ઓ ! (પશ્ચાન્નાયઃ) પિયતિ કાલઘ્રમરો જનમકાન્દં પૃથ્વીપદ્મે ॥૮॥

(ગુ. બા.) ધણી એદની વાત છે કે-જેનું શેષ-
નાગરૂપ મોઢું નાળયું છે, જેના પર્વતોરૂપી કેસરા
છે, જેના દસ દિશારૂપ વિશાળ પ્રભો છે એવા આ
પૃથ્વીરૂપ કમળમાં. કાળરૂપ ભ્રમર, મનુષ્યરૂપ-સમગ્ર
લોકરૂપ રસને પીવે છે! બમરો કમળમાંથી એવી રીતે

છાયામિપેણ કાલઃ મકલજીવાનાં છલં મથેતૈતો ।

પાથં કથમપિ ન મુશ્વતિ તસ્માદ્ ધર્મે ઉદયમં કુરુષ્વમ્ ॥૧૥

(શુ. ભા.) જે શરીરની છાયા દેખાય છે, અને નિરન્તર શરીરની સાથે જ ફરે છે, તે છાયા નથી પણ એ તો છાયાને બદલે કાળ ફરે છે. શત્રુ જેમ નિરન્તર છળ-ભેદન તાકતો ફરે છે, એનું અપાટામાં આવતાં પોતાનું કુકૃત્ય પૂરું કરે છે; તેમ છાયાને બદલે રાત્રિ-દિવસ છળ-ભેદન તાકતો ફરે કાળપ્રાણીની કયારેય પણ કેડ મૂકતો નથી. ‘પ્રાણી કયારે સ્ખલના પામે કે એનું હું પકડી લઉં’ આવી દુષ્ટ વાંછાયે તે રાત્રિ-દિવસ છાયાને બદલે પાછળ પડેલો છે, તે આશ્ચિતો જ ફરે પકડી લેશે. અને તે વખતે તમને પશ્ચાત્તાપ થશે કે-‘અરેરે! આપણે કાંઈ ધર્મ-શ્રાવન કરી શક્યા નહીં!’ મોટે કાળના સપાટામાં આવ્યા નથી ત્યાંમુઘીમાં જિનપ્રદીપિત ધર્મને વિન પ્રયત્ન કરી લેવો. ૯.

કાલમ્મિ અણાદ્દણ્, જીવાણં વિવિહકમ્મવસગાણં ।

તં નરિધિ સંવિહાણં, સંસારે જં ન સંભવદ્ ॥૧૦॥

કાલેનાદિકં જીવાનાં વિવિધકર્મવસગાનામ્ ।

તદ્વાસ્તિ સંવિધાનં મંસારં યથ મંમવતિ ॥૧૦॥

(શુ. ભા.) અનાદિકાલને વિષે કાલ. મા

[૮]

અને લાભને માટે વિવિધ પ્રકારના કર્મને વશ થયેલા
હોવાને આ સંસારમાં એવો દોષ. સંબન્ધ નથી કે
તે ન સંબધે, અર્થાત્ સમગ્ર સંબન્ધે આ છવો
સંસારમાં બટકમા છે, પણ જે જિનવરનો ધર્મ
સ્વીકારી રહી રીતે પાળે તો સંસારરૂપ ચક્રમાં ન
ભસે. ૧૮.

વેળા મુહુર્તો સર્વે. વિજ-નાયા પુત્ર-માર્યા ।

વેળાનાઓ નિવ્રજન્તિ, દાહણં સલિલંજલિ ॥૧૧॥

[૧]

ધમ્મો રે જીવ ! જિણમણિઓ ॥૧૨॥

સં. છાયા-વિષટન્તે સુતા વિષટન્તે વાન્વરા વિષટન્તે સુસન્ધિતા અર્થાઃ।
 एकः कथमपि न विषटते धर्मो रे जीव ! जिणमणितः॥१२॥

(શુ. બા.) હે છવ ! દીકરાઓનો વિયોગ થાય છે, બાન્ધવો વિષ્ટા પડે છે, અને ધણા પરિશ્રમથી મેળવેલી સમ્પત્તિ પણ વિયુક્ત થાય છે. એટલે કે તેમને મૂકીને તારે જવું પડશે, અથવા તને મૂકીને તેઓ ચાલ્યા જશે, પણ એક જિનરાજે કહેલા ધર્મનો કોઈ કાળે પણ વિયોગ થવાનો નથી, અર્થાત્ આ છવને સાચું રાગપણ તો ધર્મનું જ છે, ખીશું સર્વ આળપં પાગ છે. માટે જિનધર્મ ઉપર સાચી શ્રદ્ધા રાખી તેનું જ મેવન કર. ૧૨.
 અડકમ્પાસવદ્ધો, જીવો સંતારાચારણ ટાઈ ।
 અડકમ્મપાસમુદ્ધો, આયા સિવમંદિરે ટાઈ ॥૧૩॥

સં. છાયા-અટકર્મપાસવદ્ધો જીવઃ સંતારાચારણં તિષ્ઠતિ ।
 અટકર્મપાસમુદ્ધો આન્ના મિત્રમંદિરે તિષ્ઠતિ ॥૧૩॥

(શુ. બા.) આ છવ આઠ કર્મરૂપ પાશથી બંધાયેલો એવો સંસારરૂપ બન્દીખાનામાં દામ દામ બઠડે છે, અને આઠ કર્મરૂપ પાશથી મૂકાયેલો એવો મોક્ષમંદિરમાં જઈને રહે છે, માટે હે છવ ! તું આઠ કર્મરૂપ પાશને તોડીશ ત્યારે જ મોક્ષમંદિરમાં જઈશ,

[१०]

अने अविनाशी शुभ पाभीश. १२.

विहंवा सज्जनसंगो, विषयसुहाइं विलासललिआइं ।

नटिगीइलागवेलिर-जललवपरिचंचलं सठवं ॥१४॥

॥ छप्पा-विषयः सज्जनसंगो विषयसुहाती विलासललितानि ।

नटिगीइलागवेलिर-जललवपरिचंचलं सर्वम् ॥१४॥

સર્વ રૂપ-રંગ કયાં ચાલ્યા ગયા? અરે વૃદ્ધાવસ્થા આવી! હે પ્રાણીઓ! આ સર્વ અનિત્ય છે તે સાક્ષાત્ જુઓ-તપાસો. જે સર્વ નાની વયમાં દેખ્યું હતું, તે સર્વ યમરાજાએ નષ્ટભ્રષ્ટ કરી દીધું-થોડાજ વખતમાં હતું નહોતું થઈ ગયું. આ શરીરને ગમે તેટલી સાચવણીથી રાખશો તો પણ તેનું બળ સૌન્દર્ય અને જીવાની ટકવાની નથી-વિનશ્વર છે, માટે જેની કરેલી સેવા દાદાપી નિષ્ફલ થતી નથી એવા ધર્મનું સેવન કરો. ૧૫.

घणकर्मपातवद्धो, भवनयरचतुप्पहेसु विविहाओ।
पाचइ विहंयणाओ, जीवो कोइरथ सरणंसे ? ॥१६॥

સં. છાયા-ઘનકર્મપાતવદ્દો ભવનયરચતુપ્પહેસુ વિવિહાઃ ।
પ્રાપ્નોતિ વિહંમ્બના જીવઃ કોઽથ સરણં તસ્ય ? ॥૧૬॥

(શુ. ભા.) આ છવ નિબિડ કર્મરૂપ પાપથી બંધાયેલો એવો સંસારરૂપ નગરના ચારગતિરૂપ થોડા-માં અનેક પ્રકારની વિડમ્બનાને પામે છે, અહીં તેનું કેાણુ શરણુ છે ? ૧૬.

घोरम्मि गच्चवासे, कल-मल-जंवालजसुइधीमच्छे।
घसिओ अणंतखुत्तो, जीवो कम्माणुभावेण ॥१७॥

સં. છાયા-ઘેરં ગર્મવાસે કલ-મલ-જંબાલાજસુચિવીમસ્થે ।

ઉત્તિભોજનનકૃત્યો જીવઃ કર્માનુભાવેન ॥૧૭॥

(મુ. ભા.) આ હવે કર્મના પ્રભાવથી લીધે આં
મારૂં કાલને લીધે અપવિત્રાથી ભરપૂર અને કંપા
રૂં જેવા ગંદા ભયાનક ગર્ભવાસમાં અનન્તી વળ
વળે! આપ દુઃસાદ દુઃખને પણ સૂલી જઈ ફરી
ગર્ભવાસમાં આવી દુઃખ ભોગવવાં પડે એવાં કૃત્યો
કરે! પરંતુ મનઃ ગર્ભવાસમાં આવવું ન પ
ડે! એમ કરતા નથી! ૧૭.

દહ્યેનિનિગાસિમિઃ ન ચ તે વ્રાણં ચ શરણં ચ ॥૧૯॥

(ગુ. ભા.) હે છવ ! સંસારમાં રહેલા અને ચારાશી
જાખ યોનિમાં નિવાસ કરતા એવા માતા પિતા અને
બન્ધુઓ વડે આ ચૌદ રાજલોક બર્થો છે, પણ તે
કોઈ તારું રક્ષણ કરવાને સમર્થ નથી, તેમ શરણુ
રાખવાને પણ સમર્થ નથી ! માટે રક્ષણ કરવાને
સમર્થ એવા જિનધર્મનું શરણુ લે કે જેથી આધિ
વ્યાધિ અને ઉપાધિરૂપ દુઃખથી પરિપૂર્ણ એવા આ
સંસારથી મુક્ત થઈ શકે. ૧૯.

જીવો વાહિવિલુક્તો, સફરો ઇવ નિજ્જલે તટપ્પહર્ઈ ।
સયલો ત્રિજણો પિચ્છઈ, કો સક્કો વેઅણાવિગમે ? ॥૨૦॥

સં. છાયા-જીવો વ્યાધિવિલુપ્તઃ સફરો ઇવ નિર્જલે તટપ્પહર્યતિ ।

સક્કોઽપિ જનઃ પ્રેક્ષતે કઃ શક્તો વેદનાવિગમે ? ॥૨૦॥

(ગુ. ભા.) જ્યારે આ છવ વ્યાધિઓ અસ્ત થઈ
જલ વિનાના માછલાની જેમ તડફૂડે છે-ટળવળે છે,
હાય ! હાય ! કરે છે, તે વખતે પાસે બેઠેલા સગાં
સંબંધીઓ અમલ દુઃખ દેખે છે છતાં તેમાંનું કોણુ
વેદના દૂર કરવાને સમર્થ થાય છે ? અર્થાત્ કોઈ કોઈ
પણ વેદના નિવારવાને શક્તિમાન થતું નથી, પણ
હેવટે અંત સમયે ધર્મનું શરણુ ખતાવે છે. માટે હે
પ્રાણી ! પરિણામે ધર્મનું શરણુ તો કરવું જ પડે છે,

[१४]

मा भवती प्रथमश्री न भवन् शरणं देवाने शा भा
मयं ५३ ५३ २०.

मा जाणसि जीव ! तुमं, पुत्र-कलत्ताइ मज्झ सुहहेज
निट्ठमं वंभयमेव, संसारे संसरंताणं ॥२१॥

मं, लप्ता-मा जानीदि जीव ! न्वं पुत्र-कलत्तादि मम सुहहे
निट्ठमं वंभयमेव संसारे संसरंताणं ॥२१॥

નથી. કારણ કે-જે આ બચમાં માતા હોય છે તે બવાન્તરમાં સ્ત્રી પણ થાય છે, વળી જે સ્ત્રી હોય છે તે બવાન્તરમાં માતારૂપે થાય છે. પિતા હોય તે બવાન્તરમાં પુત્રરૂપે ઉત્પન્ન થાય છે, અને પુત્ર હોય છે તે બવાન્તરમાં પિતારૂપે થાય છે, આ પ્રમાણે સંસારનું અનિયમિતપણું છે. સર્વ છવો કર્મને વશ થઈ ભિન્નભિન્નરૂપે અવતાર લે છે, અને મોહાંધ થઈ મારું મારું કરે છે; પણ સમજતા નથી કે એકજ જાતની સ્થિતિ રહેવાની નથી. મારે હે છવ ! તારી ચલ સ્થિતિનો વિચાર કર, અને સંસારની જૂઠી માયા અને મમત્વ ત્યાગી ધર્મધ્યાન ચૂક નહીં. ૨૨.

ન સા જાઈ ન સા જોણી ન તં ટાળં ન તં કુલં ।
ન જાયા ન મુઝા જત્થ, સઘ્વે જોવા અર્ણતસો ॥૨૩॥

સં. છાપા-ન સા જાતિર્ન મા યોતિર્ન વત્સવાને ન વદ્ કુલમ્ ।
ન જાતા ન મૃગા યથ સર્વે જોગ મનન્તગઃ ॥૨૩॥

(શુ. બા.) ચૌદ રાજકોકમાં એવી કોઈ જાતિ નથી, એવી કોઈ યોની નથી, એવું કોઈ સ્થાન નથી, અને એવું કોઈ કુલ નથી કે જ્યાં સર્વ છવો અનંતીવાર જન્મ્યા નથી; અને અનંતીવાર મૃત્યુ પામ્યા નથી-સર્વ છવો સર્વ ન્યાનકે અનંતીવાર જન્મ્યા છે અને મૃત્યુ પામ્યા છે. ૨૩.

[१४]

ता पद्री प्रथमयोगे धर्मतुं शरणा लेवाने शा
नानां हरे के ? २०.

मा जाणसि जीव ! तुमं, पुत्त-कलत्ताइ मज्झ सुहहे
निपुणं वंभणमेयं, संसारे संसरंताणं ॥२१॥

मं. जाणा-मा जानीदि जीव ! न्त्वं पुत्र-कलत्रादि मम सुहृ
निपुणं वंभनमेवम् मंगारं संसरताम् ॥२१॥

[૧૭]

ગોહ માયા રાખ નહીં. અને આત્મસ્વરૂપને જાણવા
હઞ્છતો હોય તો સંસારથી વિરામ પામ-સંસારથી
વિરક્ત થા, કે જેથી ભવબ્રમણા ટળી અસ્યસુખ
મળે. ૨૫.

एगो बंधइ कम्मं, एगो बह-बंध-मरण-वसणाइं ।
निरुहइ भवस्मि भमडइ, एगु छिअ कम्मनवेलविओ ॥२६॥
સં. છાયા-જેના વસાતિ કર્મ, જેના રવ-રન્ય-મરણ-વ્યસનાનિ ।
નિરુહતે ર.વે બ્રામ્યતિ, એક એવ કર્મવચ્ચિતઃ ॥૨૬॥

(ગુ. ભા.) આ છવ એકલોજ કર્મબંધ કરે છે,
વધ બંધ મરણ અને આપાત્ત એકલાનેજ સહન
કરવી પડે છે, પણ જે સ્ત્રી-પુત્રાદિને મારે તે અનેક
પ્રકારના પાપારંભ કર્યા તે કોઈ તારી વેદનાનો ભાગ
લેવા આવશે નહીં. વળી કર્મથી ઠગાયેલા એવો આ
આ છવ એકલોજ સંસારમાં બટકયા કરે છે, પણ
જે વીનરાગના વચન ઉપર શ્રદ્ધા રાખી ધર્મમાં
આસક્ત થાય તો સંસારના બંધન-હેદનાદિ દુઃખોથી
છૂટે. ૨૬.

अज्ञानं कुण्ड अहिअं, हिअंवि अष्पा करेइ न हु अज्ञो ।
अष्पकयं सुह-दुखं, भुंजसि ता कील दीणमुहो ? २७
મં. જ્ઞાના-અજ્ઞાન કરોત્યદિતં, દિતમપ્યાત્મા કરોતિ નૈજાન્યઃ ।
આત્મકૃતમુચ્ચ-દુઃખં, મજ્જં વતઃ પસ્તાદ્ દાનમુચ્ચ ॥૨૭॥

[૧૯]

ભોગવવા આવતા નથી. માટે હે આત્મન્! કાંઈક સમજ. ખીજાઓને માટે પાપના પોટલા ખાંધી દુઃખી ન થા, અને ન્યાયથી ધન ઉપાર્જન કરી યથાશક્તિ ધર્મકાર્યોમાં તેનો વ્યય કર, કે જેથી તારો પરિશ્રમ ફલીભૂત થાય. ૨૮.

અહ દુઃસ્ત્રિયાઈ તહ ભુક્તિયાઈ જહ ચિંતિયાઈ ડિંભાઈ.
તહ થોવંપિ ન અપ્પા, વિચિંતિઓ જીવ ! કિં મળિમો ? ॥

સં. છાયા-અથ દુઃસિતાસ્તયા બુદ્ધિક્ષિતા યથા ચિન્તિતા ડિમ્માઃ
તયા સ્તોકરપિ નાત્મા, વિચિન્તિતો જીવ ! કિં મળામઃ ? ॥૨૯॥

(સુ. બા.) હે છવ ! તેં મૂઠ બની ‘અરે ! આ મારા બાળક દુખીયા છે, ભૂખ્યા છે, વસ્ત્ર રહિત છે’ ઈત્યાદિ રાત્રિદિવસ ચિન્તવન કર્યું, તેઓને પડતી અગવડો ટાળવા ઈલાજે લીધા. પણ તેં તારા આત્માની થોડી પણ ચિન્તા કરી નહીં કે મેં મારા આત્માનું શું સાર્થક કર્યું ? કેવલ રાત્રિ-દિવસ પરભાવમાંજ મગ્ન રહ્યા. તું મૂઠ બન્યો છે ! તને કેટલો ઉપદેશ આપીએ ?-વધારે શું કહીએ ? ૨૯.

સ્વળભંગુરં સરીરં, જીવો અન્નો અ સાસયસરૂવો ।

કમ્મવત્તા સંવંધો, નિવંધો इत्य को तुज्ઞ ॥૩૦॥

સં. છાયા-સગમનુરં શરીરં, જીવોઽન્યથ દાશવસ્ત્રરૂપઃ ।

કર્મિનાન્ સમ્બન્ધો, નિવંધોઽપ્પ કસ્તવ ? ॥૩૦॥

[૨૦]

(ગુ. બા.) હે છવ ! આ શરીર ક્ષણભંગુર છે-
 ક્ષણ વિનાશી છે-અપ્રાપ્ત છે, અને આત્મા તેથી
 વધે શાશ્વત સ્વરૂપ છે-અવિનાશી છે. કર્મના વશથી
 તારો તેની સાથે સંબંધ થયો છે, તો પછી તારાથી
 વિરુદ્ધ ધર્મવાળા એવા આ શરીરમાં તારી રી મૂર્છા
 નથી શરીર દિવસથી મમત્વભાવ ત્યાગી આ-મનસ્વરૂપમાં

મં. છાયા-ક્ષણમરુરિ શરીરે, મનુજમલેઝ્ઞપટલસદસે ।

સારમેતાવન્નાયં, યત્ક્રિયતે શૌભનો ધર્મઃ ॥૩૨॥

(ગુ. બા.) આ ક્ષણભંગુર શરીરમાં, અને વાદળા-
ના ગોટાની જેમ જલ્દી વિનાશ પામતા આ મનુષ્ય
બધમાં સાર માત્ર એટલોજ છે કે-સુંદર અને દોષ-
રહિત વીતરાગ ધર્મનું સેવન કર, તે વિના ખીબે
કાંઈ આ સંસારમાં સાર નથી. ૩૨.

જન્મદુઃખં જરાદુઃખં, રોગા ય મરણાણિ ચ ।

અહો ! દુઃખો હુ સંસારો, જત્ય કીસન્તિ જંતુણો ॥૩૩॥

મં. છાયા-જન્મદુઃખં જરાદુઃખં, રોગાય મરણાણિ ચ ।

અહો ! દુઃખો હિ સંસારો, યત્ત દિશ્યન્તે જન્તવઃ ॥૩૩॥

(ગુ. બા.) હે જીવ ! આ જગત્માં જન્મનું દુઃખ,
પદપણનું દુઃખ, અનેક પ્રકારનાં રોગોનાં દુઃખ, તથા
અનેક પ્રકારનાં મરણના દુઃખ છે. અરે ! આ સંસાર
ખરેખર દુઃખમય છે, જેની અંદર પ્રાણીઓ અનેક
પ્રકારના કલેશો ભાગવી રહ્યા છે. આવા જન્મ-મર-
ણાદિ અનેક પ્રકારના દુઃખો અનુભવતા છતાં તેમાં
આસક્ત થઈ રહ્યા છે એ મહા આશ્ચર્ય છે ! ૩૩.

જાવ ન હંદ્રિયહાણી, જાવ, ન જરવલસી પરિપ્ફુર્દી ।

જાવ ન રોગવિઆરા, જાવ ન મચ્યુ સમુદ્ધિર્ઝટી ॥૩૪॥

મં. છાયા-ઉપિતં ગિરિપૂપિતં, દરીપૂપિતં સમુદ્રમધ્યે ।

વૃક્ષાગ્રેષુ ચૌપિતં, મંસારં સંસરતા ॥૫૭॥

(શુ. ભા.) હે આત્મન ! સંસારમાં પરિભ્રમણ કરતાં તેં કેટલીએક વાર પર્વતોમાં નિવાસ કર્યો. કેટલીએકવાર વૃક્ષોના અગ્રભાગમાં પક્ષીરૂપે નિવાસ કર્યો, આવી રીતે તારે અનેક ગ્રંથજે ભિન્નભિન્ન સ્વરૂપે નિવાસ કરવો પડ્યો ! તારે નિવાસ કરવાને કોઈપણ એક સ્થાન નથી, તો પછી ‘મારું મારું’ કરી શા માટે મિથ્યાભિમાન કરે છે ? આયુષ્ય પૂરું થતાં કર્મને અનુસારે તારે નિવાસ સ્થાન બદલવું જ પડશે, માટે મમત્વભાવ ત્યાગી સમભાવમાં હોવો જોઈએ, જેથી અક્ષય અને નહીં બદલવું પડે તેવું સ્થાન મળે. ૫૭.

દેવો નેરહઽઓત્તિ ય, કીટઃ પયંગુત્તિ માણુસો ણસો ।

રૂવસ્સી ય વિરૂવો, સુહમાગી દુઃસ્વભાગી ય ॥૫૮॥

મં. છાયા-દેવો નૈરગિક્ક ઇતિ ચ, કીટઃ પતન્ન ઇતિ માનુષ ણ્ણઃ ।

રૂરી ચ વિરૂપઃ, સુસમાગી દુઃસમાગી ચ ॥૫૮॥

(શુ. ભા.) આ જીવ કોઈ વખત દેવ થયો, કોઈ વખત નારટી થયો, કોઈ વખત નિર્વચ્યગતિમાં પીટ-પતંગ થયો, ત્યારે કોઈ વખત મનુષ્ય બન્યો. વળી કોઈ વખત સ્વરૂપવાન થયો, અને કોઈ વખત કુરૂપી થયો. વળી કોઈ વખત સુખીયો, અને કોઈ વખત

[४६]

६. माता-पितृ-पुत्र-भ्राता-सुत-सुहिणीजातम्, मेहलीकिकं म
 निवसुनागतम् । नाशयन्ति केवली तव शरणे मूर्ख !
 मर्यादां मर्यादये विविगुणकदुःखानि ॥७१॥

છવિત પણ જલદી નાશ પામે તેવું છે. માટે એક સમય પણ પ્રમાદ કરીશ નહીં-ધર્મને વિષે નિરંતર ઉદ્યમ કર. ૭૨.

સંવુજ્જહ કિં ન વુજ્જહ, સંવોહિ સુલુ પેચ દુલ્લહા ।
 નો હૂવણમન્તિ રાહો, નો સુલહં પુણરવિ જીવિયં ॥૭૩॥

મં. છાયા-સંવુષ્પધ્વં કિં વુષ્પધ્વં, સંવોહિઃ સુલુ પ્રેત્ય દુર્લભા ।
 નૈવોપનમન્તિ ગત્ત્વો, નો સુલમં પુનરપિ જીવિતમ્ ॥૭૩॥

(ગુ. ભા.) હે બધ્ય પ્રાણીઓ ! તમે ખુઝા-સમ્યક્ત્વ રત્ન મેળવવાને ઉદ્યમ કરો, આવો અવસર ફરીફરીને મળવો મુશ્કેલ છે. સમગ્ર પ્રકારની ધર્મસામગ્રી મળવા છતાં હજી કેમ પ્રાંતબોધ પામતા નથી ? કારણ કે જેમણે ધર્મકૃત્ય કર્યું નહીં તેમને પરલોકમાં સમ્યક્ત્વ મળવું દુર્લભ છે. ગયેલા રાત્રિ-દિવસો પાછા આવવાના નથી, અને ધર્મસાધન કરવાને યોગ્ય છાવિત પાછું મળવું મુશ્કેલ નથી, માટે ધર્મસામગ્રી પામી પ્રમાદ ન કરો. ૭૩.

ઢહરા વુદ્ધા ય પાસહ, ગઘ્મત્થાવિ ચયન્તિ માણસા ।
 સેણે જહ વટયં હરે, एवमाउक्खवयम्मि तुट्ठइ ॥૭૪॥

મં. છાયા-ચાયા વુદ્ધાશ્ચ પશ્યત, ગર્મસ્થા અપિ વ્યવન્તે માનસાઃ ।
 શ્વેનો યથા ર્વકં દરતિ, एवमायुःक्षये श्रूयति (જીવિતમ્) ॥૭૪॥

૪૮]

(૨. વા.) હે પ્રાણીઓ ! તમે જુઓ-કેટલાયે
મનુષ્યો ગર્ભમાં જ મરણ પામે છે ! કેટલાયેક બાળ
વયમાં જ મૃત્યુને શરણ આપે છે, કેટલાયેક યુવાવસ્
થામાં જ સ્ત્રી-પ્રવાદિને મુકી મરી જાય છે, જ

મં. છાયા-મા મા જલ્પત વહુકં, ચે વદ્વાશ્ચિવળૈઃ કર્મભિઃ ।

મર્વેષાં તેષાં જાપતે, હિતોપદેશો મહાદેવઃ ॥૭૬॥

(ગુ. ભા.) અયોગ્ય શિષ્યો ઉપર કૃપાસાગર ગુરુ-મહારાજને કરુણા આવવાથી વારંવાર ઉપદેશ આપતા જોઈ, તે ગુરુ મહારાજ પ્રતિ યોગ્ય અને વિનયી શિષ્યો કહે છે-પ્રભો! કૃપાનિધાન! જેઓએ ઘણાં ચીકણાં અને નિકાચિત કર્મો બાંધ્યા છે-જેઓ મગ-શેળીયા પત્થરની જેમ નહીં પીગળે એવા કઠણ હૃદય-વાળા છે, એવા આ અયોગ્ય પ્રાણીઓને બહુ ઉપદેશ ન આપો ન આપો. કારણ કે-તેઓને આપ ગમે તેટલો પ્રતિબોધ આપશો તો પણ તેઓ પ્રતિબોધ પામવાના નથી, એટલું જ નહીં પણ, સર્પને જેમજેમ દૂધ પાછે તેમ તેમ ઝેર વધે છે તેમ અયોગ્ય પ્રાણી-ઓને હિતોપદેશ કેવળ મહાદેવની જ વૃદ્ધિ કરે છે, માટે તેવા અયોગ્ય છવોને ઉપદેશ આપવો વ્યર્થ છે. ૭૬.

કુળસિ મમત્તં ધન-સયણ-ચિહ્વપમુહેસુ અણંતદુઃસ્વેસુ ।

સિદ્ધિલેસિ આયરં પુણ, અણંતસુઃસ્વંમ્મિ મુઃસ્વંમ્મિ ॥૭૭॥

મં. છાયા-કરોપિ મમત્ત્વં ધન-સ્વજન-વિભવપ્રમુલેષુ અનન્તદુઃસ્વેષુ ।

ત્રિધિવ્યસિ આદરં પુનરનન્તર્મોક્ષ્યે મોક્ષે ॥૭૭॥

(ગુ. ભા.) હે છવ! અનંતા દુઃખના હેતુબૂત

ધન, સ્ત્રી પુત્રાદિ સ્વજન, અને યેભવ વિગેરેને વિષે

[૫૪]

હું મમત્વવાનું સૂચિ છે, જ્યારે સ્વનંતું સુખ જે
 જે જેવા જગદુર્લભ મોક્ષને વિષે આદર જોહો કરે તે
 જેનો દાનુ મુર્ચ હોય તે દે) હુઃખ આપનારા પદાર્થો
 મહાભયનારો અને સુખ આપનારા પદાર્થમાં ઉપેક્ષા
 મોંઘેલું જન્મ આનંદના ! તે તો લેમજ કર્યું ! મારે તો
 તારા પદનારિદારના પ્રમને જુ કર. અને સુખી થ
 મુજબનાં મેલનાં પાવ્યનાં ઉપરના મમત્વને ત્યા

[५२]

एवं निरियमवेमु कीसन्तो दुःखवसयसहस्तेहि ।
यस्यैव अणंतमृतो, जीवो भीक्षणभवारण्णे ॥८॥

[૫૩]

આવી રીતે અનિભયાનક ભવરૂપી અરણ્યમાં તિર્યંચ ભવોને વિષે અસહ્ય લાખો દુઃખો ભોગવી કલેશ પામતો આ જીવ અનંતીવાર વર્યો. શિયાળામાં જંગલને વિષે અસહ્ય ઠંડીથી અનંતીવાર મૃત્યુને શરણુ થયાં ! ઉનાળાના આકરા તાપથી તક્ત થઈ ખૂખ્યો તરસ્યો મરી ગયો ! અને વરસાદની ઋતુમાં પાણીમાં તણાતો અથડાતો પ્રાણુરૂઢિત થયો ! આવા દુઃખો અનંતીવાર સહન કરવા છતાં તે કંઈને આજ તું કેમ વિસરી જાય છે ? ૮૩.

દુદ્ધદક્ષ્મપલયા-નિલપેરિઓ મીસણમ્મિ ભવગળે ।
હિંડન્તો નરણ્સુ વિ, અણંતંસો જીવ ! પત્તો સિ ॥૮૪॥

મં. ડાયા-દૃષ્ટાષ્ટકર્મપલયા-નિલપેરિઓ મીસણે ભવાળ્યે ।
હિંડમાનો નરકંણ્વપિ, અનન્તજો જીવ ! પ્રાપ્તોઽમિ ॥૮૪॥

(ગુ. બા.) હે આત્મન ! પ્રલયકાળના પવન જેવા ભયંકર એવા આઠ કર્મે કરી ધાર એવા આ ભવરૂપી અરણ્યમાં બટકતાં બટકતાં તું નરકગતિમાં પાણુ અસહ્ય દુઃખો અનંતીવાર પામ્યો છે-દુઃખ ભોગવવામાં કાંઈ ખામી રાખી નથી. તોપણ હજુ તેવાંજ દુઃખો ભોગવવાં પડે તેવાં પાપમય કાર્યો કરે છે ! અરે ! કાંઈક સમજ, શુદ્ધિ દેકાણે લાવ, અને હવે પડી નેવાં દુઃખો ભોગવવાં ન પડે તેને માટે પ્રયત્નગીત થા. ૮૪.

મૃત્યુ નહક આવતું જાય છે, અને તેથી તેને જ્ઞાન-
પાનાદિ કાંઈપણ ગોઠતું નથી, કારણકે તેણે જાણ્યું
છે કે મૃત્યુ નહક આવતું જાય છે; તેમ હે ચેતન !
તારી પણ જેમજેમ ઉન્નમર જાય છે તેમ તેમ મૃત્યુ
નહક આવતું જાય છે, આવી રીતે દિવસ પર દિવસ
જતાં આયુષ્ય ઝપાટામાં પૂર્ણ થશે ત્યારે મરણને
શરણ થવું પડશે ! મારે પ્રમાદ ત્યાગી પશ્ચાત્તાપ
કરવાનો સમય ન આવે. ૯૦.

રે જીવ ! વુઝ્ઝ મા મુઝ્ઝ મા પમાયં કરેસિ રે પાવ !

જં પરલોપ ગુરુદુક્ખમાયણં હોહિસિ અયાણ ! ॥૧૧॥

મં. છાયા-રે જીવ ! યુષ્પસ્ય મા મુઢ મા પ્રમાદં કુરુ રે પાવ !

યદ પરલોકે ગુરુદુઃખમાયણં મવિપ્પસિ અજ્ઞાન ! ॥૧૧॥

(ગુ. ભા.) અરે જીવ ! જુઝ જુઝ, મોહ ન પામ.
રે પાપી ! હવે ધર્મકાર્યમાં પ્રમાદ ન કર. હે અજ્ઞાની !
પ્રમાદ કરીશ તો પરલોકમાં ઘોર અસુઘ દુઃખો તારે
જ ભોગવવાં પડશે. મારે દુર્લભ મનુષ્યભવમાં ચિન્તા-
મણિ સમાન જિનધર્મ પામી આવા ધર્મ કરવાના
અમૂલ્ય સમયમાં સાવધાન થા. કે જેથી દુઃખ ન
ભોગવવાં પડે. ૯૧.

વુઝ્ઝતુ રે જીવ ! તુમં,

મા મુઝ્ઝસિ જિણમયમ્મિ નાઝણં ।

[२२]

[illegible]

[१४]

ये वेदोऽपि न मे सुखाः माताः भ्रातृ मे शरणं दुर्गतिममन-
मिह भयमसमम् ॥२॥

[५६]

जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति
 जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति ॥१॥
 जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति ॥२॥
 जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति ॥३॥
 जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति ॥४॥
 जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति ॥५॥
 जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति ॥६॥
 जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति ॥७॥
 जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति ॥८॥
 जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति ॥९॥
 जन्ममोक्षमिदमस्मीति, जन्ममोक्षमिदमस्मीति ॥१०॥

